

**PLAN RAZVOJA GRADA POREČA-PARENZO ZA
RAZDOBLJE OD 2021. DO 2031. GODINE**

Uvodna riječ gradonačelnika

Poštovane sugrađanke i sugrađani,

Plan razvoja Grada Poreča–Parenzo za razdoblje od 2021. do 2031. krovni je akt strateškog planiranja na razini Grada Poreča–Parenzo. Njime je definirana vizija razvoja grada, prioriteti javnih politika u budućem srednjoročnom periodu, kao i ciljevi i mjere kojima se planirano namjerava ostvariti.

Proteklo razdoblje obilježilo je značajno ulaganje u naše najmlađe – u samo četiri godine izgradili smo dvije potpuno nove osnovne škole i tri vrtića, što je najveće ulaganje u obrazovanje u Poreču u posljednjih 40 godina. I već sada planiramo izgradnju još dva nova vrtića. Istovremeno, dovršili smo kapitalne projekte poput uređenja gradske rive, dovršetka porečke zaobilaznice u punom profilu, izgradnje pročištača i 90km nove kanalizacijske mreže, sanacije i zatvaranja odlagališta otpada Košambra, početka izgradnje međuaobilaznice, pokrenuli smo pilot projekt javnog prijevoza, dovršili izgradnju nogometnog kampusa, i pokrenuli najveće ulaganje u kulturnu baštinu od postojanja Zavičajnog muzeja Poreštine koje će obuhvatiti Palaču Sincich, Romaničku kuću, nastavak obnove Eufrazijeve bazilike te Marafora, a planiramo i proširenje Doma za starije i nemoćne. Svi navedeni projekti obuhvaćaju resore u nadležnosti lokalne samouprave, te ćemo u skladu s time nastaviti planirati i biti podrška županijskim i državnim ustanovama koje djeluju u našem gradu.

Grad Poreč–Parenzo želi nastaviti s ulaganjima i projektima koji utječu na sve sfere svakodnevnog života vas, mojih sugrađanki i sugrađana. Bilo da se radilo o daljnjem jačanju kvalitetnog socijalnog programa koji brine o svim generacijama, kvalitetnom prostornom planiranju ili održivom razvoju Poreča kao turističkog grada, nit vodilja koja nas vodi od samog početka

su potrebe svih građana. Zato iznimno cijenimo sve vaše prijedloge te vas pozivam da i dalje aktivno, putem vaših pohvala, kritika i prijedloga, sudjelujete u kreiranju planova za budućnost našega grada, a sve s kako bi stalno podizali ljestvicu kvalitete življenja svim generacijama Porečanki i Porečana.

Gradonačelnik

Loris Peršurić

Sadržaj:

1.	Uvod i metodologija izrade.....	1	2.3.7.	SWOT analiza u segmentu Gospodarstvo.....	14
2.	Sažetci analitičkih podloga.....	2	2.4.	Društvo.....	15
2.1.	Povijest i ključne odrednice identiteta Grada.....	2	2.4.1.	Društvena infrastruktura.....	15
2.1.1.	Ključne odrednice identiteta Grada Poreča-Parenzo.....	3	2.4.2.	Obrazovanje.....	15
2.1.2.	Kulturne i povijesne odrednice identiteta Grada Poreča-Parenzo.....	3	2.4.2.1.	Predškolski odgoj.....	15
2.1.3.	Prirodne atrakcijske odrednice identiteta Grada Poreča-Parenzo.....	5	2.4.2.2.	Osnovnoškolsko obrazovanje.....	15
2.1.4.	SWOT analiza u segmentu <i>Povijest i ključne odrednice identiteta Grada</i>	6	2.4.2.3.	Srednjoškolsko obrazovanje.....	16
2.2.	Demografija i prostorni razvoj.....	6	2.4.2.4.	Institut za poljoprivredu i turizam.....	17
2.2.1.	Demografska obilježja i kretanja stanovništva.....	6	2.4.3.	Socijalna skrb.....	17
2.2.2.	Dobna i spolna struktura stanovništva.....	7	2.4.4.	Zdravstvo.....	18
2.2.3.	Obrazovna struktura stanovništva.....	8	2.4.4.1.	Zdravi grad Poreč.....	18
2.2.4.	Kretanje stanovništva.....	8	2.4.5.	Kulturne ustanove i infrastruktura.....	18
2.2.5.	Prostorni razvoj.....	9	2.4.6.	Civilno društvo.....	19
2.2.6.	SWOT analiza u segmentu <i>Demografija i prostorni razvoj</i>	10	2.4.7.	Sport.....	19
2.3.	Gospodarstvo.....	10	2.4.8.	SWOT analiza u segmentu <i>Društvo</i>	20
2.3.1.	Poslovanje poduzetnika u Gradu Poreču-Parenzo.....	10	2.5.	Okoliš i komunalna infrastruktura.....	20
2.3.2.	Poljoprivreda u Gradu Poreču-Parenzo.....	11	2.5.1.	Komunalna infrastruktura.....	20
2.3.3.	Tržište rada.....	12	2.5.1.1.	Nerazvrstane ceste.....	21
2.3.4.	Poslovna infrastruktura.....	12	2.5.1.2.	Javna rasvjeta.....	21
2.3.5.	Mjere poticanja razvoja poduzetništva.....	12	2.5.2.	Gospodarenje otpadom.....	21
2.3.6.	Turizam u Gradu Poreču-Parenzo.....	13	2.5.3.	Vodoopskrba i odvodnja.....	21
2.3.6.1.	Analiza smještajnih kapaciteta.....	13	2.5.4.	Energetika.....	22
2.3.6.2.	Analiza broja dolazaka i noćenja.....	13	2.5.4.1.	Energetski održivi razvoj.....	22
			2.5.5.	Održivi izvori energije.....	23
			2.5.6.	Zaštita okoliša.....	24

2.5.7.	SWOT analiza u segmentu <i>Okoliš i komunalna infrastruktura</i>	24
2.6.	Upravljanje gradom.....	25
2.6.1.	Poslovni procesi i digitalizacija rada Gradske uprave.....	25
2.6.2.	Gradske ustanove i trgovačka društva u vlasništvu Grada	25
2.6.3.	Gradske financije i proračun	25
2.6.4.	Koncept pametnog grada	26
2.6.5.	Kapaciteti za planiranje i provedbu programa i projekata	26
2.6.6.	SWOT analiza u segmentu <i>Upravljanje gradom</i>	26
3.	Srednjoročne razvojne potrebe i razvojni potencijali Grada Poreča-Parenzo ...	27
3.1.	Identifikacija srednjoročne vizije razvoja.....	27
3.1.1.	Prioriteti javnih politika u srednjoročnom razdoblju.....	27
3.1.2.	Posebni ciljevi i mjere	30
3.1.2.1.	Ključni pokazatelji ishoda i ciljane vrijednosti pokazatelja.....	33
4.	Akcijski plan provedbe projekata.....	35
5.	Usklađenost sa strateškim dokumentima višeg reda te dokumentima prostornog uređenja.....	35
6.	Okvir za praćenje provedbe i vrednovanje Plana razvoja.....	36

1. Uvod i metodologija izrade

Plan razvoja Grada Poreča-Parenzo za razdoblje od 2021. do 2031. godine predstavlja temeljni akt strateškog planiranja za Grad Poreč-Parenzo, koji na osnovi provedene analize trenutnog stanja određuje razvojne potrebe i razvojne potencijale Grada, a na temelju kojih se definiraju prioritete javne politike za buduće srednjoročno razdoblje.

Struktura sadržaja ovog dokumenta definirana je metodologijom izrade strateških dokumenata te je isti usklađen s višom razinom razvojnih dokumenata, uključujući i Nacionalnu razvojnu strategiju Republike Hrvatske do 2030. godine.

Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17) uređen je sustav strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj na svim razinama upravljanja (nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini), kao i način pripreme, izrade, provedbe, izvješćivanja, praćenja provedbe i učinaka te vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Na temelju članka 15. stavka 2. spomenutog Zakona Vlada Republike Hrvatske je 2018. godine donijela Uredbu o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 89/2018). Sustav strateškog planiranja u RH temelji se na nacionalnim (Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine), regionalnim, odnosno županijskim (Planovi razvoja jedinica regionalne/područne samouprave) te lokalnim (Planovi razvoja jedinica lokalne samouprave i Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave) aktima strateškog planiranja.

Tijekom izrade ovog Plana razvoja održan je veći broj radionica i fokus grupa koje su okupile predstavnike udruga, javnih institucija i privatnog sektora, kao i predstavnike gradske uprave, a koje su provedene uživo i online kako bi se osigurao što veći broj sudionika. Fokus grupe bile su tematski organizirane u šest područja – povijest i ključne odrednice identiteta Grada, demografija i prostorni razvoj, gospodarstvo, društvo, okoliš i infrastruktura te upravljanje gradom. U završnoj fazi izrade, Plan razvoja objavljen je na web stranici Grada Poreča-Parenzo u obliku javnog savjetovanja, kako bi se još jednom prikupile primjedbe i prijedlozi zainteresirane javnosti i osigurala potpuna transparentnost dokumenta prije njegova službenog donošenja.

Za svako od prethodno spomenutih 6 područja izrađena je analiza trenutnog stanja, a najbitniji nalazi integrirani su u sam Plan razvoja.

Tijekom izrade ovog dokumenta vodilo se računa o usklađenosti sa zakonodavnim i strateškim okvirom, a naglasak je stavljen na minimiziranje utjecaja na okoliš i ublažavanje posljedica klimatskih promjena kroz usklađenost sa Europskim zelenim planom, kao i na nastavak praćenja trenda digitalizacije kroz implementaciju rješenja temeljenih na novim tehnologijama u sve sfere društvenog i poslovnog života.

2. Sažetci analitičkih podloga

Kao prvi korak izrade Plana razvoja Grada Poreča-Parenzo provedena je analiza trenutnog stanja i izrađene analitičke podloge podijeljene na sljedećih 6 područja:

1. Povijest i ključne odrednice identiteta Grada
2. Demografija i prostorni razvoj
3. Gospodarstvo
4. Društvo
5. Okoliš i komunalna infrastruktura
6. Upravljanje gradom.

U nastavku su prikazani najbitniji podaci svakog od navedenih područja, a koji predstavljaju podlogu za identificiranje vizije daljnjeg razvoja Grada i usmjeravanje prioriteta financiranja u budućem srednjoročnom razdoblju.

2.1. Povijest i ključne odrednice identiteta Grada

Grad Poreč-Parenzo drugi je najveći grad Istarske županije te jedno od najvećih turističkih centara u Republici Hrvatskoj. Grad je smješten na zapadnoj obali Istarskog poluotoka, njegova se jezgra nalazi na poluotoku pravilna oblika dok se, s vremenom, Grad proširio na okolno područje, sjeverno i južno od jezgre uz more te prema unutrašnjosti. Grad karakterizira razvedena obala s nizom otoka, uvala i rtova, a otok Sveti Nikola najbliži je otok koji zatvara Grad s jugozapadne strane i tako štiti južnu gradsku luku.

Prema zapisima grčkih povjesničara, prvo stalno naselje s ribarskom lučicom na mjestu današnjeg Grada Poreča-Parenzo datira iz 6. stoljeća pr.n.e. o čemu svjedoče i ostaci ilirskog svetišta. Najstariji nalazi prisustva čovjeka u okolici Poreča-Parenzo datiraju od prije 4.000 godina, a nalaze se na brežuljcima Picugi i Mordele koji predstavljaju nalazišta ostataka građevina, grobova, keramike, oruđa i oružja koji su pripadali za sada nepoznatoj civilizaciji i Histrima, drevnom narodu, koji je taj kraj naselio nakon njih.

Nakon što su tijekom 2. stoljeća pr.n.e. Rimljani pokorili starosjedioce Histre, izgrađeno je rimsko naselje koje se razvilo u vojnu utvrdu gradskih osobina, a pravilan geometrijski raster ulica, s kosnicama Cardom Maximusom, Decumanusom i središnjim Forumom, sačuvan je do danas.

Padom Zapadnog Rimskog Carstva, Poreč-Parenzo zauzimaju Istočni Goti, a zatim Bizantsko carstvo za čije vladavine završava treća faza gradnje Eufrazijeve bazilike, koja je do danas dokaz procvata kojeg je Poreč doživio u vrijeme Bizanta. Bizantska vladavina završava 751. godine, a nakon godina različitih osvajanja, Poreč-Parenzo je predan Veneciji koja njime gospodari od 1267. godine.

Vladavina Venecije završava krajem 18. stoljeća kada njenu vladavinu zamjenjuje Austrija koja će se na vlasti zadržati sve do 1918. godine. Pod austrijskom vlašću, Grad doživljava procvat, postaje važno gospodarsko, političko i kulturno središte Istre. U vrijeme austrijske vladavine započinje gradnja hotela i kupališnih objekata koji obilježavaju razvoj turizma u Poreču-Parenzo.

Iako Grad tijekom Prvog svjetskog rata nije pretrpio ratna stradanja, njegov značaj slabi te u Grad 1918. godine, po raspadu Austro-Ugarske Monarhije, ulaze talijanske jedinice, a potpisivanjem Rapallskog ugovora između Kraljevina SHS i Italije, Poreč-Parenzo i formalno postaje dio državnog teritorija Italije.

Krajem 1943. godine Poreč-Parenzo osvajaju njemačke jedinice, a u travnju 1945. godine osnažene partizanske jedinice započinju akciju oslobađanja Poreštine, dok je sam Grad Poreč-Parenzo oslobođen iste godine. Ovime započinje novija povijest i razvoj grada u turističko, gospodarsko i kulturno središte zapadne Istre.

Značajan rast turizma u Gradu Poreču-Parenzo obilježen je osnivanjem dvaju glavnih porečkih hotelskih poduzeća (*Riviera*, 1953. godine i *Plave lagune*, 1957. godine) čime Poreč-Parenzo postaje značajna turistička destinacija. Tijekom 60-ih i 70-ih godina prošlog stoljeća grade se turistička naselja, hotelski kompleksi, kampovi i ostali pojedinačni objekti u Gradu i njegovoj bliskoj okolici, čime kreće zlatno doba turizma u Poreču-Parenzo, koji danas predstavlja jedno od najznačajnijih turističkih središta u Istri, ali i cijeloj Republici Hrvatskoj.

2.1.1. Ključne odrednice identiteta Grada Poreča-Parenzo

Grad Poreč-Parenzo obilježen je dugotrajnom poviješću i tradicijom koja čini dio njegova identiteta. Vladavina brojnih naroda, vladara i carstava ostavila je duboki trag na izgledu i identitetu Grada na kojem se temelji i današnji identitet Poreča. Naime, Grad Poreč-Parenzo karakterizira osnova s gradskom jezgrom do koje vodi mreža ulica koje se sijeku pod pravim kutom i tvore pravilne četverokute, a koja datira još iz doba vladavine

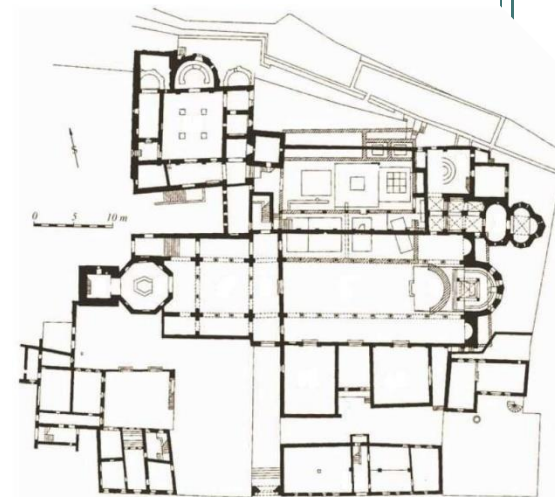
Rimljana. Iz tog doba zadržan je i izvorni naziv glavne ulice u Gradu koja se naziva Decumanus. Vrh poluotoka krasi ostaci rimskog foruma Marafors Velikim i Neptunovim hramovima, a daleko najpoznatija građevina u Gradu Poreču-Parenzo je Eufrazijeva bazilika.

2.1.2. Kulturne i povijesne odrednice identiteta Grada Poreča-Parenzo

Eufrazijeva bazilika 1997. je godine uvrštena na UNESCO listu svjetske baštine i jedini je cjeloviti sačuvan spomenik iz tog vremena u svijetu. Bazilika je podignuta u 6. stoljeću, u vrijeme biskupa Eufrazija, a obuhvaća atrij, krstionicu, biskupsku palaču, mozaike i ostatke sakralnih objekata iz razdoblja od 3. do 4. stoljeća.

Gradska vrata i bedemi potječu iz antičkog doba, ali se njihov sustav rekonstruirao i prilagođavao u razdoblju od 12. do 16. stoljeća. Najopsežnije prilagodbe izvršene su u 13. stoljeću dok je u 15. stoljeću, pod prijetnjom turskih osvajanja, posebna pažnja posvećena gradnji obrambenih kula koje su sačuvane do danas.

Peterokutna kula izgrađena je 1447. godine na temeljima ranije, srednjovjekovne kula koja je bila izgrađena na temeljima antičke kule. Sva tri sloja kule vidljiva su i danas jer je, nakon detaljnog istraživanja krajem 20. stoljeća, odlučeno prezentirati slojevitost građevine. Na vanjskom plaštu pri vrhu kule nalazi se reljef s prikazom svetog Marka na kojem su graditelji kule upisali svoja imena, Ivan i Lazar de Pari.

Gotička palača izgrađena 1473. godine posebna je zbog svojeg raskošnog kamenog pročelja, izgrađenog u stilu cvjetne gotike. Palača ima dva kata, a fasada je razigrana monoforama i triforama – ukrašenim jednostrukim i trostrukim prozorskim otvorima.

Barokna palača izgrađena 1719. godine danas je prostor **Zavičajnog muzeja Poreštine**, najstarijeg gradskog muzeja u Istri u kojem se čuvaju vrijedni arheološki nalazi Poreča i okolice, od pretpovijesti do novijeg doba, kao i važni povijesni dokumenti i povijesna biblioteka.

Kanonika predstavlja najstariju romaničku kuću u Poreču sačuvanu u svom izvornom vanjskom izgledu. Izgrađena je 1251. godine, a krasí je izvorni kameni portal te kompaktna kamena fasada razigrana nizom bifora na katu. Kanonika je do danas ostala ured i dom porečkih župnika.

Palača Vergottini barokna je građevina iz 18. stoljeća, u privatnom vlasništvu. Kroz posljednjih pola stoljeća njeni su katovi pregrađivani zbog različitih namjena dok se u prizemlju danas nalazi niz lokala.

Istarska sabornica izvorno je bila crkva i samostan svetog Franje, izrađena početkom 14. stoljeća, na temeljima Crkve svetog Tome iz 5. stoljeća. U dvorani Istarske sabornice sačuvane su raskošne štukature bolonjskog majstora Giuseppea Monteventia iz 1751. godine, koje oblikuju tri medaljona na stropu. U medaljonima se nalaze freske venecijanskog slikara Angela Venturinja, nastale iste godine kad i štukatura, a koje prikazuju Bezgrešno začće, Viziju svetog Ante Padovanskog i Stigmatizaciju svetog Franje.

Trg Marafor bio je antički središnji trg na kojem su se nalazili važne javne i upravne zgrade i hramovi. Dio zgrada na trgu i danas ima javnu funkciju, a dio izvornog pločnika Marafora i temelja zgrada može se vidjeti na sjeverozapadnoj strani Trga. Hramovi su se nalazili na rubu foruma te su do danas sačuvani tek dijelovi stupova manjeg hrama, vjerojatno Neptunovog, kao i dijelovi monumentalnih zidova i dio zabata navodno Marsovog hrama.

Veliki i Neptunov hram nalaze se na Trgu Marafor. Veliki hram s početka 1. stoljeća nalazi se sjeverozapadno uz Trg Marafor te se smatra jednim od najvećih hramova u Istri. Neptunov hram nalazi se u parku, zapadno od Trga Marafor te su sačuvani samo fragmenti antičkog hrama posvećenog Bogu mora Neptunu.

Romanička kuća izgrađena je sredinom 13. stoljeća te je, uz Kanoniku, najstarija sačuvana kuća u Poreču. Obnovljena je u 20. stoljeću, kada je dobila drveni balkon, a prvi i drugi kat danas služe za postav etnografske zbirke.

Trg Matije Gupca nekadašnja je *Piazza dei signori* na kojoj su bile koncentrirane gospodske kuće. Ne zna se jesu li gotičke i barokne palače na trgu sačuvane ili temeljito rekonstruirane nakon 2. svjetskog rata.

Palača Zuccato nalazi se na Trgu Matije Gupca, nekadašnjoj Piazza dei signori.

Kuća dvaju svetaca građanska je kuća iz 15. stoljeća koja je ime dobila po reljefima dvaju svetaca na njenom pročelju. Pretpostavlja se kako su reljefi doneseni s neke druge zgrade, potencijalno iz bivšeg samostana s Trga Frana Supila. Zgrada je u gradskom vlasništvu te je dana na korištenje Ministarstvu kulture za potrebe konzervatorske službe.

Kazalište je izgrađeno 1887. godine kao *Teatro Verdi*, a izvorni izgled sačuvan je na pročelju.

Crkva Gospe od Anđela barokna je građevina iz 1770. godine, sagrađena na ostacima ranije, romaničke crkve. Opremljena je baroknim oltarima i slikama, među kojima su najvrjednije Bezgrešno začće sa svetim Petrom iz 18. stoljeća, rad Jacopa Marieschija, i Mojsije s mjedenom zmijom venecijanskog slikara Gasparea Vecchie, koja potječe iz porečke katedrale.

Gradska vijećnica sagrađena je 1910. godine prema projektu tršćanskog arhitekta Arduina Berlama. Sačuvana je izvorna drvena loža za posjetitelje.

Trg Frana Supila zanimljiv je zbog onoga što skriva pod kamenim popločenjem. Naime, prilikom istraživanja Trga krajem 20. stoljeća pronađeni su temelji zidova srednjovjekovnog samostana, izgrađenog na temeljima antičke kuće, koja je imala podove ukrašene mozaikom.

Crkva svetog Eleuterija srednjovjekovna je građevina u kojoj se misa služi samo jednom godišnje. Na glavnom oltaru je slika mletačkog slikara Giuseppea Camerate iz sredine 18. stoljeća, koja predstavlja Bogorodicu s Djetetom, svetim Maurom i svetim Eleuterijem, a u dnu slike prikazana je veduta Poreča s bedemima, lukom i otočićima.

Prehistorijska gradina **Picugi** sastoji se od tri brežuljka nadmorske visine od 110 do 119 metara. Krajem 19. stoljeća istraživači su iskopali 500 grobova, a početkom 20. stoljeća njih još 250. Osim grobova, pronađeni su i privatni iskopi – tipične trbušaste keramičke žare čuvaju se u muzejima u Trstu, Pulji i Poreču. Osim Picuga, poznata je i gradina na brdu Veliki sveti Anđeo, a Mali sveti Anđeo neki smatraju jedinim u Hrvatskoj poznatim megalitskim krugom, odnosno najstarijim svetištem iz srednjeg brončanog doba (1.000 – 2.000 godina prije Krista).

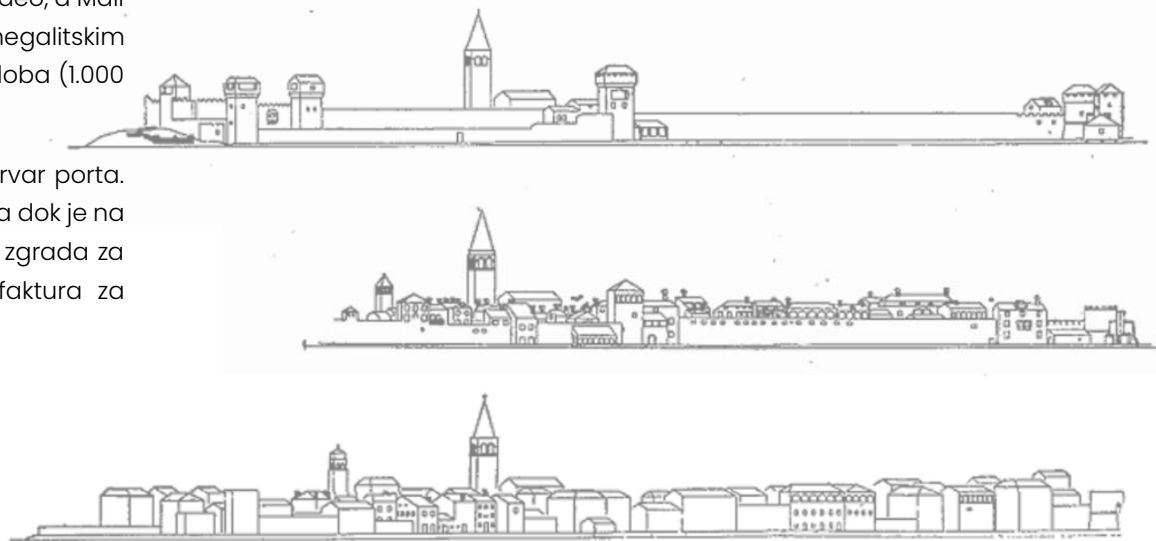
Antičke vile nalaze se na Rtu Sorna, na poluotoku Lorun kod Červar porta. Vila na Rtu Sorna otkrivena je prilikom uređenja turističkog naselja dok je na poluotoku Lorun pronađena rustična vila s nizom gospodarskih zgrada za proizvodnju ulja koja se smatra jednom od najvećih manufaktura za proizvodnju amfora za transport ulja.

2.1.3. Prirodne atrakcijske odrednice identiteta Grada Poreča-Parenzo

Jama Baredine je krški feomen, geomorfološki spomenik prirode smješten kod Nove Vasi te predstavlja prvi speleološki lokalitet Istre uređen za turističku namjenu, za posjete otvoren od 1995. godine. Jama je ime dobila po nazivu terena oko nje, za koji se pretpostavlja da potječe od lokalnog naziva za neobrađeno tlo – *bared*.

Jama Baredine riznica je stalagmita i stalaktita te podzemnih skulptura stvorenih strpljivim i dugovječnim radom vode. Tako su nastali čudesni sigasti oblici od kojih se posebno ističu desetak metara dugačke „zavjese“, vrlo realističan kip Bogorodice, lik pastirice Milke (uz koju se veže i legenda o jami), kosi toranj iz Pise te snješko – lučonoša koji je postao zaštitnim znakom ove špilje.

Jama je i dom **čovječjoj ribici** (lat. *Proteus anguinus Laurenti*), endemskom vodozemcu iz porodice glavašica i jedinom predstavniku roda *Proteus*.

2.1.4. SWOT analiza u segmentu *Povijest i ključne odrednice identiteta Grada*

S SNAGE	W SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Bogata kulturna i povijesna baština • Bogatstvo prirodnih resursa • Globalno prepoznatljiva turistička destinacija • Dugogodišnja tradicija poduzetničkih i obrtničkih aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljna razina valorizacije kulturne baštine • Nedovoljna razina obnove i revitalizacije gradske jezgre • Nepostojanje dugoročnog plana upravljanja kulturnom baštinom • Neadekvatna suradnja ključnih dionika u širem okruženju
O PRILIKE	T PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Korištenje sredstava iz EU fondova i drugih izvora za potrebe obnove gradske jezgre i valorizacije kulturne baštine • Potencijal suradnje s lokalnim dionicima u jačanju prepoznatljivosti grada i stvaranju novih odrednica identiteta • Priključivanje globalnim trendovima održivog turizma	<ul style="list-style-type: none"> • Negativan utjecaj masovnog turizma na prirodne i kulturne resurse • Smanjenje kvalitete života lokalnog stanovništva pod utjecajem jačanja turističkih aktivnosti i dolazaka • Nedovoljan razvoj drugih gospodarskih djelatnosti zbog pretjerane orijentacije na turizam

2.2. Demografija i prostorni razvoj

Istra je smještena u sjeveroistočnom dijelu Jadranskog mora, s tri strane okružena morem, a sjevernu granicu prema kopnu čini linija između Miljskog zaljeva (Muggia) u neposrednoj blizini Trsta i Prelučkog zaljeva, u neposrednoj blizini Rijeke. Svojim povoljnim zemljopisnim položajem, gotovo u srcu Europe, na pola puta između ekvatora i sjevernog pola, Istra je oduvijek predstavljala most koji je povezivao srednjoeuropski kontinentalni prostor s mediteranskim.

Istarski poluotok najveći je jadranski poluotok i obuhvaća površinu od 3.476 četvornih kilometara, a dijele ga tri države: Hrvatska, Slovenija i Italija.

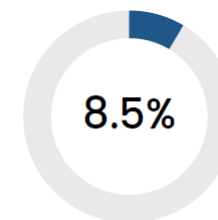
Istarsku županiju čini 10 gradova i 31 općina.

2.2.1. Demografska obilježja i kretanja stanovništva

Grad Poreč-Parenzo druga je po veličini jedinica lokalne samouprave na području Istarske županije (nakon Pule) po broju stanovnika. Istoimeno naselje Poreč-Parenzo s 8.899 stanovnika, kao treće po veličini naselje u Istarskoj županiji, ima ulogu administrativnog, obrazovnog, zdravstvenog i gospodarskog središta Poreštine, kojem u velikoj mjeri gravitira stanovništvo iz preostalih jedinica lokalne samouprave ovog područja.

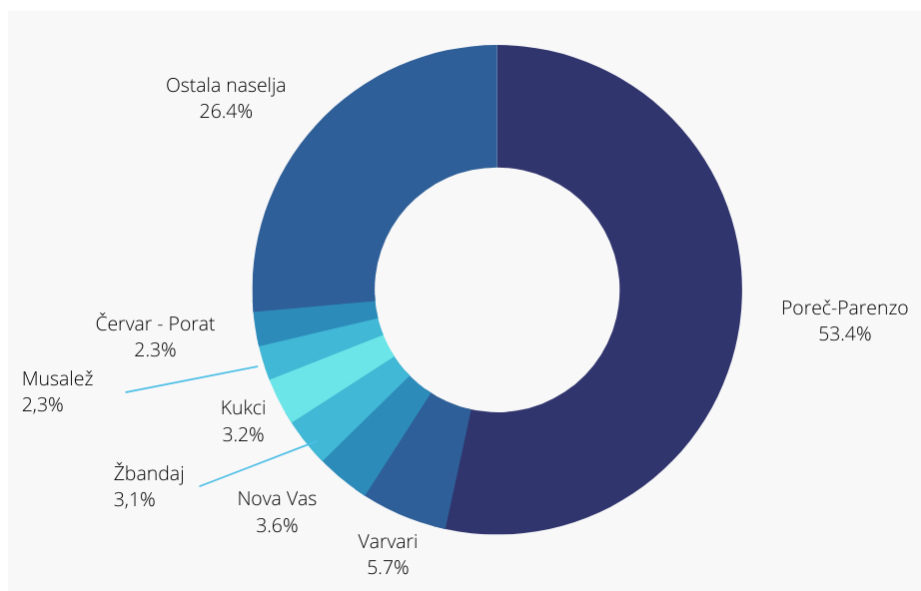
Unutar administrativnog sastava Grada Poreča-Parenzo nalazi se ukupno 53 naselja, s relativno značajnim brojem naselja s manje od 100 stanovnika (30).

U Istarskoj županiji živi 5,04% (2011: 4,85%) stanovništva Republike Hrvatske. Od ukupnog broja stanovnika Istarske županije, njih 16.666 (2011.: 16.696), odnosno 8,5% (2011.: 8%) živi u Gradu Poreču-Parenzo.

Analizirajući prirodno kretanje stanovništva u Gradu Poreču-Parenzo u posljednjih 10 godina, primjetno je fluktuiranje broja živorođenih i umrlih, uz **vitalni indeks koji je značajno viši od onog na razini Republike Hrvatske i Istarske županije**. Nastavno na navedeno, demografska kretanja na području Grada Poreča-Parenzo možemo ocijeniti povoljnijima od onih na županijskoj i nacionalnoj razini.

Naselje Poreč-Parenzo broji najveći broj stanovnika na području Grada Poreča-Parenzo te čak 53,4% stanovništva živi u ovom naselju. Sljedećih 6 naselja po veličini, temeljem popisa stanovništva 2021. godine, su: Varvari (948 stanovnika), Nova Vas (594 stanovnika), Žbandaj (534 stanovnika), Kukci (526 stanovnika), Musalež (380) i Červar-Porat (378 stanovnika).

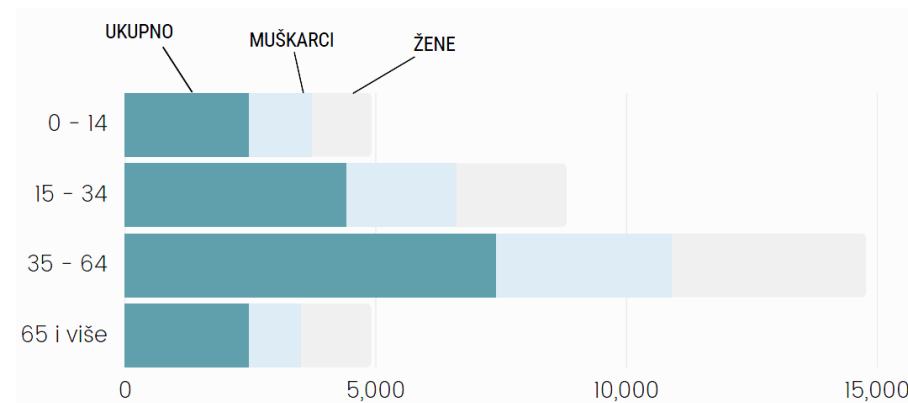
2.2.2. Dobna i spolna struktura stanovništva

Promatrajući spolnu strukturu stanovništva Istarske županije, možemo zaključiti da je, kao i na razini Republike Hrvatske, veći broj stanovnika ženskog spola, a navedena struktura stanovništva primjetna je i na razini Grada Poreča-Parenzo (52,16% stanovnika ženskog spola, 47,84% stanovnika muškog spola).

Promotri li se dobna struktura stanovništva Istarske županije, vidljivo je kako dobna struktura stanovništva Županije odgovara dobnoj strukturi stanovništva Republike Hrvatske, što dugoročno rezultira demografskim starenjem i smanjenjem broja stanovništva radno aktivne dobi.

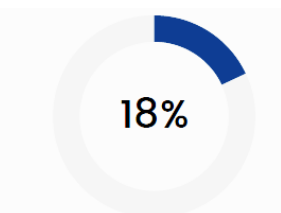
Dobna struktura stanovništva u Gradu Poreču-Parenzo ukazuje na relativno povoljne pokazatelje udjela mlađeg stanovništva (do 14 godina starosti) i stanovništva između 15 i 64 godine, bliske ili čak bolje od nacionalnog i županijskog prosjeka. Visok udio stanovništva u ove dvije dobne skupine pozitivan su pokazatelj postojanosti demografske baze radno aktivnog stanovništva.

2.2.3. Obrazovna struktura stanovništva

Obrazovnu strukturu stanovništva Grada Poreča-Parenzo karakterizira **iznadprosječni udio visokoobrazovanog stanovništva**, kao i iznadprosječni udio ekonomski aktivnog stanovništva, sve u odnosu na nacionalne prosjeke i prosjeke Istarske županije. Tako u odnosu na 72,5% stanovništva Istarske županije starog 15 i više godina koje ima stručno obrazovanje, odnosno udjela istog od 69,1% na razini RH, udio stanovništva Grada Poreča-Parenzo starog 15 i više godina koje ima stručno obrazovanje iznosi 77,7%.

Udio visokoobrazovanih u stanovništvu starom 15 i više godina na području Grada Poreča-Parenzo u 2011. godini iznosio je 18%, što je više od udjela visokoobrazovanog stanovništva na razini Istarske županije (16,6%) i Republike Hrvatske (16,4%), ali niže od prosjeka EU (23,7%).

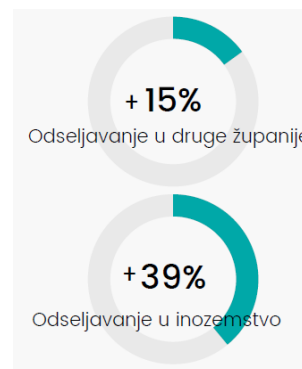
Udio visokoobrazovanih

2.2.4. Kretanje stanovništva

Uz do sad prikazane podatke o prirodnom prirastu i broju stanovnika, demografske karakteristike stanovništva možemo promatrati i kroz neto migracijski saldo. Trend odseljavanja stanovništva iz Grada Poreča-Parenzo u druge županije i inozemstvo povećan je u promatranom razdoblju u odnosu na prethodno razdoblje.

Istarska županija povećala je, u 2019. u odnosu na 2018. godinu, broj odseljavanja u druge županije za 14,96%, a broj odseljavanja u inozemstvo za 39,42%. Grad Poreč-Parenzo u istom promatranom razdoblju **odseljavanje u druge županije povećao za 26,32%**, a **odseljavanje u inozemstvo za 41,82%** u 2019. u odnosu na 2018. godinu.

Istarska županija:

Grad Poreč-Parenzo:

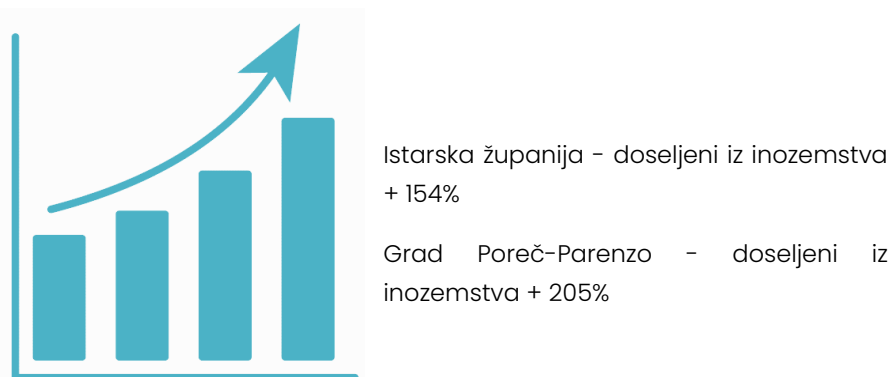
Broj doseljenog stanovništva na područje Istarske županije iz inozemstva kontinuirano je u porastu te je povećan za čak 154% u 2019. u odnosu na 2016. godinu. Promatrajući doseljavanje stanovništva na područje Grada Poreča-Parenzo, vidljivo je da je broj stanovnika doseljenih iz drugih gradova odnosno općina Istarske županije te iz drugih županija relativno stabilan, uz blagi pad, dok je **broj stanovnika doseljenih iz inozemstva u stalnom porastu** u promatranom razdoblju.

Uspoređujući podatke o broju odseljenog i doseljenog stanovništva na razini Grada Poreča-Parenzo, možemo zaključiti da su brojevi odseljenog i doseljenog stanovništva iz drugog grada ili općine Istarske županije približno međusobno jednaki po godinama, odnosno da je gotovo isti broj osoba koje odele iz Grada Poreča-Parenzo u drugi grad ili općinu Istarske županije zamijenjen osobama koje dosele iz drugih gradova i općina ove županije.

Što se tiče međužupanijskog migracijskog salda, on je pozitivan za Istarsku županiju i za Grad Poreč-Parenzo, odnosno **više je osoba doselilo na ovo područje iz drugih županija no što ih je odselilo u druge županije**. Iz

inozemstva je također doselilo više osoba no što ih je iz Grada Poreča-Parenzo, odnosno Istarske županije odselilo u inozemstvo.

Također, u periodu od 2016. do 2019. godine na razini Grada Poreča-Parenzo je **broj stanovnika doseljenih iz inozemstva porastao za čak 205%**, što je izrazito pozitivan pokazatelj kvalitete života u ovom Gradu.

2.2.5. Prostorni razvoj

Prostorni razvoj Grada Poreča-Parenzo zasniva se na opsežnoj prostorno-planskoj dokumentaciji koja obuhvaća Prostorni plan uređenja Grada Poreča, Generalni urbanistički plan grada Poreča, urbanističke planove uređenja i detaljne planove uređenja pojedinih područja. Svojim obuhvatom i razinom detaljnosti Grad Poreč-Parenzo svrstava se u jedinice lokalne samouprave s najvećim brojem prostorno-planskih dokumenata.

U kontekstu prostornog razvoja Grada Poreča-Parenzo možemo izdvojiti 3 glavna principa koja predstavljaju okosnicu prostornog planiranja te kojima Grad duguje svoju trenutnu vizuru, a na kojima će se temeljiti i daljnji razvoj Grada. Ti principi su sljedeći:

Zaštita užeg obalnog pojasa

Uži obalni pojas grada namijenjen je isključivo javnom korištenju te pruža sadržaje za sport, rekreaciju, zabavne aktivnosti, kupanje, uređene zelene površine i slično.

Mala gustoća izgradnje

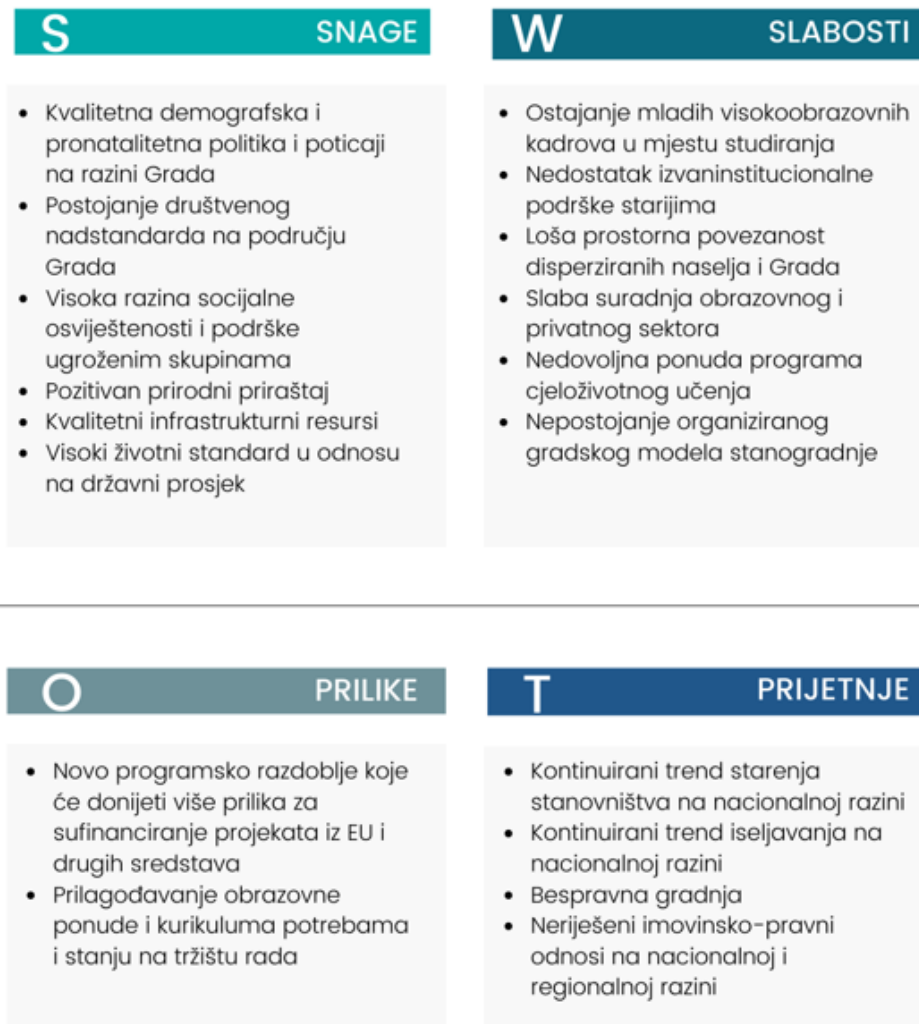
Obiteljskom izgradnjom, kao tradicijskim i pretežitim oblikom stanovanja, zajedno sa značajnim udjelom zelenih površina, uz javne gradske funkcije, u gradu Poreču-Parenzo postignuta je relativno mala izgrađenost, odnosno gustoća stanovništva, što je istodobno građanima osiguralo visoku kvalitetu života.

Zaštita zelenih površina

Zaštitu i očuvanje zelenih površina često je teško uskladiti s razvojem infrastrukture i građevina koje su neophodne za funkcioniranje grada i zadovoljavanje potreba građana, a Grad Poreč-Parenzo nastoji održati ovu ravnotežu i omogućiti urbani život s prirodom te umanjiti negativni utjecaj na klimatske promjene, time osiguravajući visoku kvalitetu života za svoje građane i održivi daljnji razvoj grada.

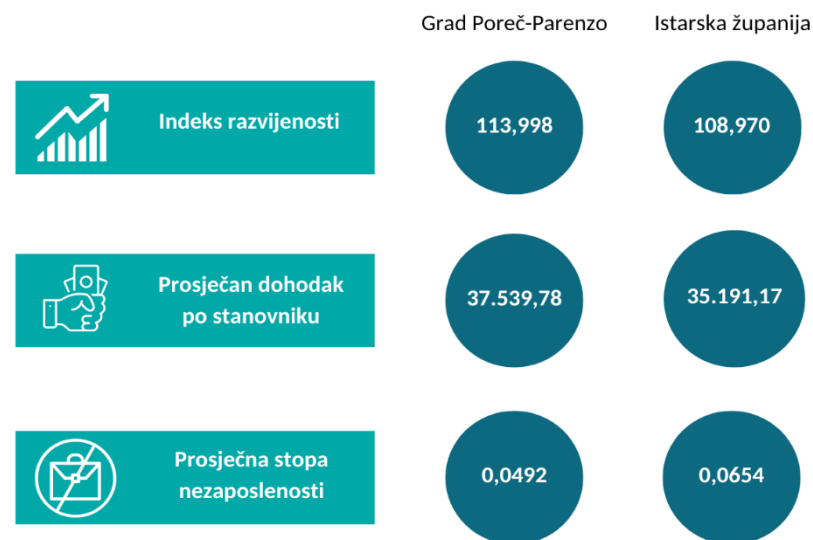

2.2.6. SWOT analiza u segmentu Demografija i prostorni razvoj

2.3. Gospodarstvo

Prema indeksu razvijenosti jedinica lokalne samouprave, Grad Poreč-Parenzo je, s indeksom razvijenosti 113,998, svrstan u **VIII. skupinu jedinica lokalne samouprave**, koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Bitno je naglasiti kako se Istarska županija, u odnosu na 21 županiju u Republici Hrvatskoj, nalazi na 2. mjestu prema indeksu razvijenosti dok se Grad Poreč-Parenzo nalazi na 8. mjestu od ukupno 556 jedinica lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj.

2.3.1. Poslovanje poduzetnika u Gradu Poreču-Parenzo

Poduzetnici Grada Poreča-Parenzo u 2019. godini zapošljavali su ukupno 10.944 radnika te su, u ukupnom broju zaposlenih kod poduzetnika na razini Istarske županije, činili udio od 20,2%. Poduzetnici Grada Poreča-Parenzo

ostvarili su ukupan prihod u iznosu od 6,9 milijardi kuna, što je u ukupnim prihodima poduzetnika na razini Istarske županije udio od 19,3 % i od 0,9 % na razini RH. Od ukupno 1.432 poduzetnika sa sjedištem u Gradu Poreču-Parenzo njih 59,85% poslovalo je s dobiti dok je preostalih 40,15% u svojim financijskim izvještajima iskazalo gubitak.

Prema veličini, na području Grada Poreča-Parenzo u 2019. godini najviše je bilo mikro poduzetnika (92,5%), dok je najmanje bilo velikih poduzetnika (0,2%). Prema djelatnosti, najveći broj poduzetnika na području Grada Poreča-Parenzo je u 2019. godini bio registriran u skupinama djelatnosti G-Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala (321) te F-Gradevinarstvo (225).

Tablica u nastavku prikazuje financijske rezultate poslovanja poduzetnika Grada Poreča-Parenzo u razdoblju od 2015. do 2018. godine (iznosi u tisućama kuna).

Tablica 1. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika Grada Poreča-Parenzo

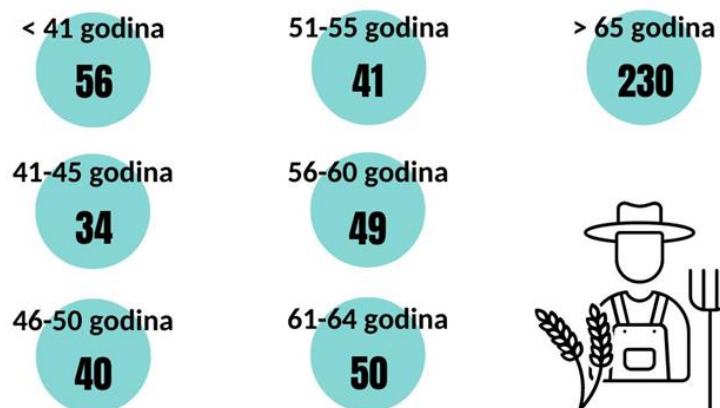
Opis	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Broj poduzetnika	1.279	1.260	1.305	1.383	1.432
Broj zaposlenih	7.464	7.704	8.315	10.787	10.944
Ukupni prihodi	4.216.843	4.733.330	5.063.176	6.819.323	6.893.223
Ukupni rashodi	3.951.454	4.279.232	4.582.208	6.124.523	6.132.554
Dobit razdoblja	297.098	575.620	509.847	760.170	796.094
Gubitak razdoblja	85.238	90.314	68.504	122.339	89.982
Neto dobit/gubitak	211.861	485.307	441.343	637.831	706.112
Prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom	5.359	5.574	5.864	5.764	6.131

Izvor. Fina, registar godišnjih financijskih izvještaja

2.3.2. Poljoprivreda u Gradu Poreču-Parenzo

Prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju na dan 31.12.2020. godine na području Grada Poreča-Parenzo upisano je ukupno 510 poljoprivrednih gospodarstava, od čega čak 89,80 % čine obiteljska poljoprivredna gospodarstva. Poljoprivredna gospodarstva prisutna su u svih 53 naselja u sklopu Grada Poreča-Parenzo, a najveći broj ih je upravo na području naselja Poreča-Parenzo.

Prema podacima o nositeljima poljoprivrednih gospodarstava, vidljivo je kako se poljoprivredom na području Grada Poreča-Parenzo većinski bavi starije stanovništvo što dokazuje činjenica kako su nositelji čak 45,1 % ukupnog broja PG-ova osobe starije od 65 godina.

Promotri li se brojevi poljoprivrednih gospodarstava u 2016. i 2020. godini, vidljivo je kako je ukupan broj PG-ova, u promatranom razdoblju, smanjen za 9,57 % uz pad broja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava od 13,26%. Najveći broj parcela, njih čak 46,97%, manji je od 3 hektara dok parcele između 150 i 1.500 hektara čine tek 5,41% ukupnog broja parcela. Na području Grada Poreča-Parenzo nema parcela većih od 1.500 hektara.

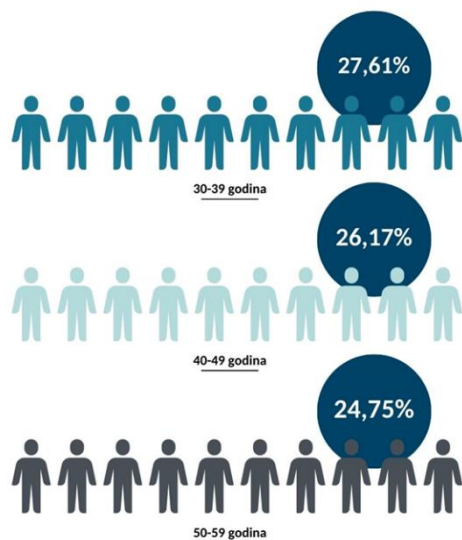
Osnovne poljoprivredne kulture koje se pretežito uzgajaju na području Grada Poreča-Parenzo su masline i vinova loza. Veliki dio poljoprivrednih proizvođača okuplja se u sklopu udruge „Agro Poreč“ koja djeluje kroz savjetovanje, pomaganje i rješavanje aktualnih problematika u poljoprivredi sa posebnim naglaskom upravo na maslinarstvo i vinarstvo.

2.3.3. Tržište rada

S 10.944 zaposlenih u 2019. godini, poduzetnici Grada Poreča-Parenzo sudjeluju s udjelom od 20,2% u broju zaposlenih kod poduzetnika na razini Istarske županije. Udio poduzetnika Grada Poreča-Parenzo u ukupnim prihodima poduzetnika Istarske županije je 19,3%, a na razini RH 0,9%.

Poduzetnici s najvećim prihodima su iz djelatnosti 55.10 - Hoteli i sličan smještaj, Valamar Riviera d.d. (2,1 milijardu kuna) i PLAVA LAGUNA d.d. (1,2 milijarde kuna). Najbolji izvoznici su također Valamar Riviera d.d. (1,7 milijardi kuna) i PLAVA LAGUNA d.d. (1,0 milijardu kuna), koji imaju i najviše zaposlenih.

Prema godinama starosti, najveći broj zaposlenih u Istarskoj županiji u dobi je **između 30 i 59 godina**. Konkretnije, od ukupnog broja zaposlenih u pravnim osobama, njih 27,61% u dobi je između 30 i 39 godina, 26,17% zaposlenih je u dobi od 40 i 49 godina dok je 24,75% zaposlenih u dobi od 50 do 59 godina. Mladi do 29 godina čine ukupno 15,50% ukupnog broja zaposlenih u pravnim osobama dok osobe starije od 60 godina čine preostalih 5,96% zaposlenih.

2.3.4. Poslovna infrastruktura

U Gradu Poreču-Parenzo trenutno je aktivno 6 poslovno/gospodarskih zona:

- Gospodarska zona Baderna
- Radna zona Kukci
- Servisna zona Poreč – područje I
- Servisna zona Poreč – područje II
- Servisna zona Poreč – područje III
- Gospodarska zona Buići – Žbandaj.

Poduzetnički inkubator Poreč obuhvaća prostor od 200 kvadratnih metara u kojem je pored ureda za poduzetnike opremljena zajednička multinamjenska sala za konferencije i sastanke, zajednička recepcija, kuhinja i sanitarni čvorovi.

Primarno su svi prostori u funkciji javne poduzetničke infrastrukture, odnosno stoje na raspolaganju poduzetnicima i građanima u svrhu raznih radionica, predavanja i slično.

2.3.5. Mjere poticanja razvoja poduzetništva

Grad Poreč-Parenzo godišnje donosi **Program poticanja razvoja poduzetništva** kojim nastoji poticati razvoj malog gospodarstva kroz dodjelu bespovratnih potpora i subvencija namijenjenih razvoju poduzetništva na području Grada. Putem Programa poticanja razvoja poduzetništva za 2021. godinu, osim spomenute svrhe, potpore su se dodjeljivale i za pomoć poduzetnicima za očuvanje poslovne aktivnosti zbog posebnih okolnosti povezanih s epidemijom koronavirusa COVID-19.

Poseban naglasak kod izrade i formiranja mjera je stavljen na žensko poduzetništvo, s obzirom da je Grad Poreč-Parenzo od 2020. godine i grad prijatelj ženskog poduzetništva.

Uz navedene mjere, Grad Poreč-Parenzo kroz sufinanciranje kamatne stope sudjeluje u kreditnoj liniji koja je aktivirana u Istarskoj županiji kroz zajedničku suradnju Županije, svih većih gradova, HBOR-a te Istarske razvojne agencije, čime je iz spomenute linije financirano preko 25 milijuna kuna ulaganja u nove investicije i trajna obrtna sredstva.

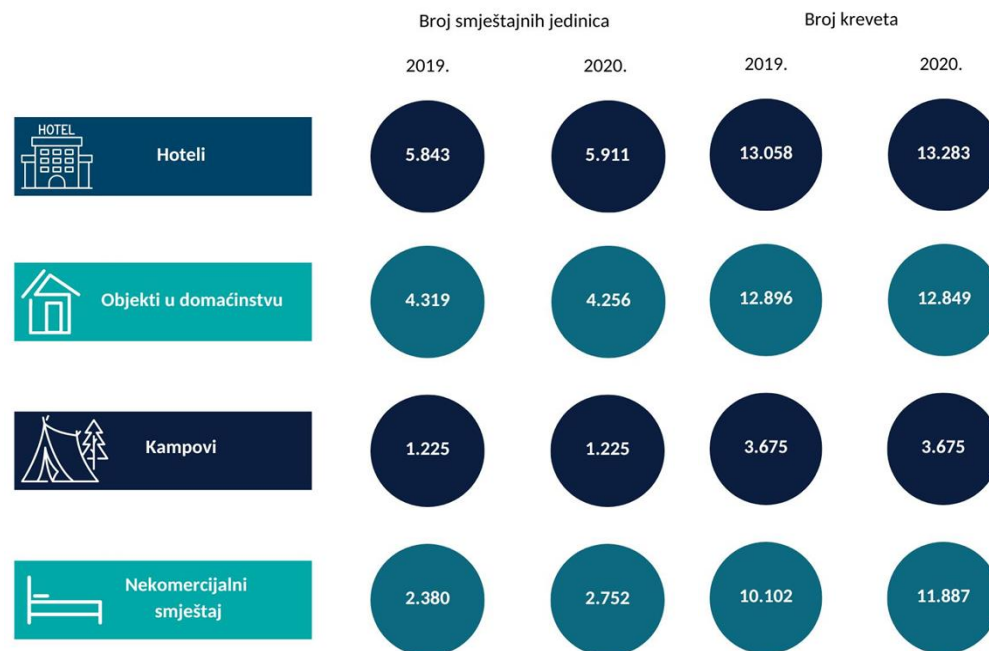
2.3.6. Turizam u Gradu Poreču-Parenzo

2.3.6.1. Analiza smještajnih kapaciteta

Smještajni kapaciteti Grada Poreča-Parenzo uključuju smještaj u hotelima, objektima u domaćinstvu, kampovima te nekomercijalnom smještaju (stanovi i kuće za odmor). Najveći broj smještajnih jedinica otpada na hotele, a slijede ih objekti u domaćinstvu, zatim nekomercijalni smještaj i kampovi.

Grad Poreč-Parenzo raspolaže smještajnim jedinicama svih kategorija, iako najveći broj smještajnih jedinica ipak spada u srednju kategoriju (**). Promatra li se samo kategorizacija objekata, primjetno je kako Grad ima najmanje smještajnih jedinica visoke kategorije (****).

Broj kreveta na području Grada Poreča-Parenzo u 2020. godini iznosio je 41.694 kreveta što, u odnosu na 2019. godinu, predstavlja rast broja kreveta od 5 %.

2.3.6.2. Analiza broja dolazaka i noćenja

Prema podacima Turističke zajednice Grada Poreča-Parenzo, tijekom 2021. godine zabilježeno je ukupno 430.563 dolazaka turista. Usporede li se podaci o dolascima turista s brojem iz pred-pandemijske 2019. godine, primjetno je ostvarenje 80% dolazaka iz 2019. godine.

Strani turisti čine većinski udio u dolascima i noćenjima u Gradu Poreču-Parenzo, dok se udio domaćih gostiju kreće između 6% i 9%. Iako obje vrste turista, u prosjeku, u Gradu Poreču-Parenzo provode nešto više od 6 dana, primjetno je znatno dulje trajanje boravka stranih u odnosu na domaće turiste. Konkretnije, domaći turisti, u razdoblju od 2018. do 2020. godine,

prosječno su u Poreču-Parenzo provodili 4,24 dana dok su, u istom razdoblju, stranih turisti u prosjeku provodili 6,61 dan.

Najposjećeniju vrstu smještaja kontinuirano čine hoteli, a slijede ih objekti u domaćinstvu te ostale vrste smještaja.

2.3.7. SWOT analiza u segmentu Gospodarstvo

S SNAGE	W SLABOSTI	O PRILIKE	T PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Tradicija u obavljanju turističkih i s njima povezanih djelatnosti te snažan turistički sektor koji predstavlja okosnicu gospodarskih aktivnosti na području Grada • Visok stupanj poduzetničke i obrtničke aktivnosti uz razvijenu poduzetničku infrastrukturu (opremljene poduzetničke zone, poduzetnički inkubator) • Tradicija uzgoja mediteranskih poljoprivrednih kultura i proizvodnja prehrambenih proizvoda baziranih na dostupnim resursima (maslinovo ulje, sir, vino, riba) • Postojanje stručnih i infrastrukturnih resursa za razvoj IT djelatnosti • Postojanje znanstvenih, visokoobrazovnih i edukativnih institucija • Dostupni razni oblici podrške i pomoći za razvoj poduzetništva (povoljne kreditne linije, direktne financijske potpore, edukacije i dr.)	<ul style="list-style-type: none"> • Ovisnost o glavnoj gospodarskoj aktivnosti (turizmu) uz sezonalnost ostvarivanja prihoda • Gašenje tradicionalnih djelatnosti i obrta • Nedovoljna povezanost pružatelja turističkih usluga s lokalnim obrtnicima i poljoprivrednicima • Nepostojanje poticajnih uvjeta za zapošljavanje kvalificirane radne snage na lokalnoj razini, s naglaskom na zapošljavanje u turističkim i ugostiteljskim djelatnostima • Nedovoljna diverzifikacija turističke ponude na nove oblike turizma • Nepostojanje udruženog nastupa poljoprivrednika, obrtnika i poduzetnika • Nedovoljna zainteresiranost poduzetnika za informativne i promotivne aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Stvaranje uvjeta za razvoj djelatnosti unutar IT sektora • Produljenje turističke sezone razvojem novih usluga i novih oblika turizma • Novo programsko razdoblje koje će donijeti više prilika za sufinanciranje projekata iz EU i drugih izvora • Povezivanje OPG-ova te razvoj ponude autohtonih poljoprivrednih proizvoda • Povezivanje privatnih pružatelja usluge smještaja • Priključivanje globalnim trendovima održivog razvoja turizma	<ul style="list-style-type: none"> • Gospodarska kriza i razni poremećaji na međunarodnom tržištu • Negativan utjecaj klimatskih promjena na turističku sezonu i/ili preferencije posjetitelja • Neusklađenost kvalitete turističkog proizvoda radi nedovoljnog praćenja novih trendova na turističkom tržištu • Neusklađenost zakonskih regulativa na državnoj razini sa stanjem i potrebama na lokalnoj razini • Negativan utjecaj klimatskih promjena na poljoprivrednu proizvodnju • Ekološke katastrofe

2.4. Društvo

2.4.1. Društvena infrastruktura

Društvena infrastruktura još se naziva mekom (engl. soft) ili socijalnom infrastrukturom, a ovaj tip infrastrukture smatra se društvenim iz nekoliko razloga: jer se efekti njezinih usluga i učinaka ne mogu internalizirati na razini pojedinog korisnika; jer su za funkcioniranje sustava društvene infrastrukture zainteresirani gotovo svi stanovnici; te jer je dostupnost usluga društvene infrastrukture većini stanovnika trajni cilj nositelja javnih politika.

Društvena infrastruktura komplementarna je s ekonomskom infrastrukturom na način da se zajedničkim djelovanjem ovih djelatnosti postiže optimalni socijalni i ekonomski razvoj.

U Gradu Poreču-Parenzo djeluje veliki broj javnih tijela u funkciji društvene infrastrukture.

2.4.2. Obrazovanje

Grad Poreč-Parenzo svojim stanovnicima nudi kvalitetne programe odgoja i obrazovanja od ranog i predškolskog do srednjoškolskog obrazovanja, uključujući i talijansku osnovnu školu i vrtić te umjetničku školu. U Gradu postoje **4 dječja vrtića, 3 osnovne škole, umjetnička škola i 2 srednje škole**. U Gradu također djeluje i Poljoprivredni odjel Veleučilišta u Rijeci.

Grad na godišnjoj razini donosi i Program javnih potreba u obrazovanju Grada Poreča-Parenzo, kojim se sufinanciraju djelatnosti i poslovi koji su od interesa za Grad Poreč-Parenzo i koje se ovim Programom utvrđuju kao javne potrebe, a odnose se na programe općeg obrazovanja i drugih oblika obrazovanja djece i mladih u školskim ustanovama (osnovnim i srednjim školama).

2.4.2.1. Predškolski odgoj

U dječjim vrtićima Grada Poreča-Parenzo provodi se odgojno-obrazovni rad koji je usklađen s Državnim pedagoškim standardom, a provodi se s djecom raspoređenom u skupine cjelodnevnog ili poludnevnog boravka.

Na području Grada Poreča-Parenzo djeluju Dječji vrtić „Radost“ i Dječji vrtić „Paperino“, kojima je osnivač Grad te privatni dječji vrtići „101 dalmatinac“ i „Crvenkapica“.

Tablica 2. Broj djece s prebivalištem na području Grada Poreča-Parenzo upisane u primarne programe dječjih vrtića Grada Poreča - Parenzo po pedagoškim godinama

Pedagoška godina	DV „Cipelići“	DV „Smiješak“	DV „Radost“	DV „Paperino“	DV „101 dalmatinac“	DV „Crvenkapica“	Ukupno
2016./2017.	47	56	324	69	108	77	681
2017./2018.	47	32	340	71	144	77	711
2018./2019.	40	32	319	73	144	71	679
2019./2020.	40	/	316	106	155	71	688
2020./2021.	/	/	309	100	173	71	653
2021./2022.	/	/	366	119	157	71	713

Izvor: Grad Poreč-Parenzo

Analizirajući podatke o ukupnom broju djece s prebivalištem na području Grada Poreča-Parenzo upisane u dječje vrtiće na području Grada u posljednjih 6 godina vidljiva je fluktuacija tog broja, odnosno porast, zatim pad praćen ponovnim porastom broja djece iz godine u godinu.

2.4.2.2. Osnovnoškolsko obrazovanje

Na upisnom području Grada Poreča-Parenzo djeluju 3 osnovne škole:

- 1. Osnovna škola Poreč**
  - a. Područna škola Žbandaj,
- 2. Osnovna škola Finida**
  - a. Područna škola Nova Vas

3. Talijanska osnovna škola – Scuola elementare italiana „Bernardo Parentin“.

Uz navedene, u Gradu Poreču-Parenzo djeluje i **Umjetnička škola Poreč**. Također, Osnovnu školu Joakima Rakovca u Sv. Lovreču pohađaju i učenici s područja Grada Poreča-Parenzo.

Tablica 3. Broj djece upisane u osnovne škole Grada Poreča-Parenzo po školskim godinama

	16./17.	17./18.	18./19.	19./20.	20./21.	21./22.
OŠ Poreč	1.065	1.089	597	606	640	650
OŠ Finida	/	/	562	596	594	591
OŠ-SE Bernardo Parentin	125	113	96	88	97	94
UKUPNO:	1.190	1.202	1.255	1.290	1.331	1.335

*Od školske godine 2018./2019. OŠ Finida izdvaja se iz OŠ Poreč Izvor: Školski e-Rudnik, Ministarstvo znanosti i obrazovanja

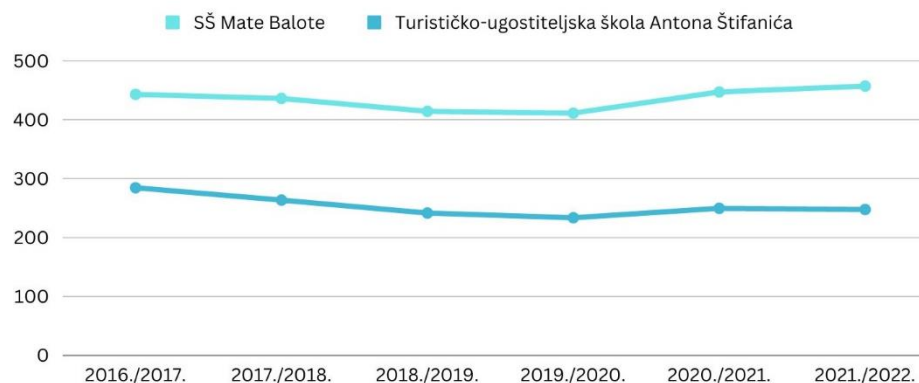
Broj učenika upisanih u osnovne škole na području Grada Poreča-Parenzo bilježi rast tijekom godina. Usporedbom broja učenika upisanih u osnovne škole Grada Poreča-Parenzo u školskoj godini 2021./2022. u odnosu na 2016./2017., vidljivo je ukupno povećanje od 10%.

Iako se posljednjih godina u Republici Hrvatskoj bilježi trend smanjivanja broja stanovnika, pa time i broja učenika u osnovnim školama, zahvaljujući visokom indeksu razvijenosti u gradu Poreču-Parenzo bilježi se stalan prirast stanovništva, a time i porast broja učenika u osnovnim školama.

2.4.2.3. Srednjoškolsko obrazovanje

Na području Grada Poreča-Parenzo djeluju dvije srednje škole – **Srednja škola Mate Balote** i **Turističko-ugostiteljska škola Antona Štifanića**. Prema podacima o broju upisanih učenika vidljivo je da broj učenika upisanih u ove dvije srednje škole u Gradu Poreču-Parenzo varira tijekom godina, uz kontinuirani rast u posljednje dvije godine.

Srednja škola Mate Balote provodi 4 obrazovna programa – program opće gimnazije, jezične gimnazije, program za ekonomiste i agrotehničare.

Turističko-ugostiteljska škola Antona Štifanića ima dugogodišnju tradiciju u obrazovanju kadrova u ugostiteljstvu i turizmu, a danas školuje kadrove za zanimanja konobara, kuhara, slastičara, hotelijersko-turističkog tehničara i turističko-hotelijerskog komercijalista. Škola provodi i programe za obrazovanje odraslih.

Pučko otvoreno učilište Poreč javna je ustanova u kulturi čiji je osnivač Grad Poreč-Parenzo. Učilište u cjelini ima širok raspon djelatnosti, programa i područja kompetencije te kao takvo i presudan značaj u kulturnom životu grada Poreča i lokalne zajednice. Kroz obrazovni odjel Učilišta nude se verificirani tečajevi, informatički tečajevi, kreativni tečajevi i jezični tečajevi.

U bližem okruženju nalazi se nekoliko visokoškolskih ustanova kojima gravitiraju studenti iz Poreča-Parenzo.

2.4.2.4. Institut za poljoprivredu i turizam

U Gradu Poreču-Parenzo djeluje Institut za poljoprivredu i turizam, koji je javni znanstveni institut koji djeluje u javnom sustavu znanosti Republike Hrvatske, pri čemu osnivačka prava nad Institutom obavlja Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH. Rad Instituta organiziran je kroz 3 organizacijske cjeline:

- Zavod za poljoprivredu i prehranu
- Zavod za ekonomiku i razvoj poljoprivrede
- Zavod za turizam.

Institut je sastavnica nacionalnog Znanstvenog centra izvrsnosti za bioraznolikost i molekularno oplemenjivanje bilja – CropBioDiv, a od 2015. godine Institut je i član akademskog odbora međunarodne organizacije NECTouR – Network of European Regions for Competitive and Sustainable Tourism.

2.4.3. Socijalna skrb

Usluge iz sustava socijalne skrbi u nadležnosti su Centra za socijalnu skrb Poreč-Parenzo. Zakonom o socijalnoj skrbi utvrđeno je da su jedinice lokalne samouprave jedan od nositelja djelatnosti socijalne skrbi, za čije provođenje donose vlastite akte kojima uređuju oblike socijalne skrbi, kao i kriterije za ostvarivanje prava na pojedine oblike skrbi na svojem području.

Centar za socijalnu skrb Poreč-Parenzo smješten je u Poreču, a mjesna nadležnost Centra prostire se na područje od 350 km² te je nadležan za grad Poreč-Parenzo i općine Funtana, Kaštelir-Labinci, Višnjan, Vižinada, Vrsar, Sv. Lovreč i Tar-Vabriga. Na navedenom području ukupno živi približno 30.000 stanovnika.

Uz Centar za socijalnu skrb Poreč-Parenzo, na području Grada postoje i drugi pružatelji izvaninstitucijskih socijalnih usluga, kao što su:

Dom za starije i nemoćne osobe Poreč, koji je javna ustanova i centar sustavne skrbi Grada Poreča-Parenzo kao lokalne zajednice za građane starije životne dobi, s ciljem podizanja njihove kvalitete života, pružanjem zdravstvene, socijalne i psihološke pomoći i podrške starijim sugrađanima. Dom također vrši uslugu dostave toplog obroka građanima u socijalnoj potrebi.

Centar za inkluziju i podršku u zajednici također je licenciran za pružanje socijalnih usluga, a radi se o organizaciji civilnog društva usmjerenoj radu s djecom s teškoćama u razvoju te osobama s intelektualnim teškoćama.

Gradsko društvo Crvenog križa (GDCK) Poreč humanitarna je, neprofitna udruga koja radi na poboljšanju kvalitete života, posebno najranjivijih (najpotrebitijih) osoba i/ili skupina ljudi provodeći aktivnosti usmjerene na educiranje i senzibiliziranje građana te pružajući neposrednu pomoć građanima kroz različite programe.

Sigurna kuća Istra pruža besplatnu pomoć i podršku ženama žrtvama obiteljskog/partnerskog nasilja i njihovoj djeci. Sigurna kuća Istra provodi savjetodavni rad kroz psihosocijalnu, pravnu i psihološku podršku te nudi smještaj u skloništu za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja.

Društvo invalida Poreč, jedina lokalna udruga koja okuplja osobe s invaliditetom različite etiologije (osobe s tjelesnim invaliditetom, slijepe osobe, osobe s mentalnim i intelektualnim poteškoćama, gluhe osobe, transplantirane osobe i osobe oboljele od raznih bolesti) te nastoji zadovoljiti njihove potrebe u zajednici i pomoći u ostvarivanju njihovih prava.

2.4.4. Zdravstvo

Područje Poreča i okolnih općina (Poreštine) pokriva 16 timova obiteljske medicine s punim radnim vremenom te nešto više od 30 zdravstvena radnika. Na području Grada Poreča-Parenzo radi 7 timova hitne medicine s ukupno 29 radnika. Grad raspolaže s 4 sanitetska vozila.

U sklopu Istarskih domova zdravlja, Ispostave Poreč organizirane su sljedeće ordinacije:

Također, Grad Poreč-Parenzo ima i ordinaciju opće medicine i stomatološku ordinaciju za turiste. Na području Grada Ljekarničku djelatnost provodi 4 Ljekarni, koje su sve u privatnom vlasništvu.

2.4.4.1. Zdravi grad Poreč

Centar za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo je ustanova, ranije neprofitna organizacija, s jednim od najstarijih gradskih psiholoških savjetovališta u državi, koje se razvija više od 20 godina. U Poreču savjetovalište djeluje od 1993. i od tada predstavlja osnovu za inovativno djelovanje u promicanju zdravlja građana u zajednici. Ustanova pruža

psihosocijalne usluge za najveći dio sjeverozapadne Istre, a u suradnji ključnih ljudi i stručnjaka kroz sve ove godine Poreč je razvio najsposobnije savjetovalište u državi koje je danas prepoznatljiv centar zaštite mentalnog zdravlja u zajednici.

2.4.5. Kulturne ustanove i infrastruktura

Grad Poreč-Parenzo osnivač je tri ustanove koje se operativno i strateški bave kulturom i razvojem kulture na području Grada, a to su:

- 1) Pučko otvoreno učilište Poreč
- 2) Zavičajni muzej Poreštine
- 3) Gradska knjižnica Poreč.

Pučko otvoreno učilište Poreč kao glavnu zadaću svog djelovanja ističe predstavljanje raznorodnih i vrijednih novosti iz kulture i obrazovanja zainteresiranoj javnosti i publici. Glazbeno-scenska djelatnost tijekom cijele godine predstavlja publici i posjetiteljima niz događaja, manifestacija i koncerata uz značajna imena hrvatskog te međunarodnog odabira i to u područjima drame, teatra, baleta, koncerata te filmskih i drugih priredbi.

Pučko otvoreno učilište Poreč

Zavičajni muzej Poreštine najstarija je muzejska institucija u Istri, osnovna 1884. godine. Primarna zadaća Muzeja je sakupljanje, čuvanje, istraživanje civilizacijskih i kulturnih dobara Poreštine, njihova stručna i znanstvena obrada te prezentacija javnosti temeljem stručnih, znanstvenih i drugih obavijesnih sredstava.

zavičajni
muzej
poreštine
museo
del territorio
parentino

Gradska knjižnica Poreč samostalna je narodna knjižnica od 2007. godine, djeluje na dvije lokacije, u matičnoj knjižnici na Trgu Marafor 3 (238 m²), u Odjelu za djecu i mlade na Trgu Marafor 4 (88 m²) te u Studijskoj učionici (44 m²) s 18 korisničkih mjesta i opremljenom računalnom opremom.

2.4.6. Civilno društvo

Prema podacima Registra udruga Republike Hrvatske, na području Grada Poreča-Parenzo registrirano je i aktivno više od 200 udruga različitih ciljeva i djelatnosti, što dovodi do zaključka kako je civilno društvo Grada Poreča-Parenzo dobro razvijeno.

Grad Poreč-Parenzo sufinancira djelovanje udruga kroz dodjelu financijskih potpora za sufinanciranje projekata/programa u organizaciji civilnog društva.

U području razvoja civilnog društva financiraju se programi i projekti koji se odnose na: kvalitetno i organizirano provođenje slobodnog vremena djece i mladih tijekom cijele godine i tijekom ljeta; educiranje djece za demokratsko građanstvo i aktivno sudjelovanje u područjima donošenja odluka; jačanje mladih za preuzimanje aktivne uloge u društvenom životu Grada; njegovanje vrijednosti antifazizma i tekovina NOB-a i očuvanje sjećanja na Domovinski rat.

2.4.7. Sport

Sport predstavlja djelatnost od posebnog interesa za Grad Poreč-Parenzo, a navedeno dokazuje činjenica da Grad raspolaže s velikim vrijednostima

u sportu, kako u ljudskom i stručnom potencijalu, tako i u sportskim objektima. Naime, Grad ima ukupno šest javnih i dvije privatne sportske dvorane, 130 polivalentnih i dječjih igrališta, atletske staze, nogometni stadion, rukometne, košarkaške i brojne teniske terene, razvijenu infrastrukturu za brojne sportaše i rekreativce uz samu obalu, teretane na otvorenom te teretanu prilagođenu osobama s invaliditetom, ali i općem zdravlju stanovništva.

Sportski objekti u Gradu Poreču-Parenzo uključuju:

- Multifunkcionalnu sportsku dvoranu Žatika
- Sportsko-rekreacijski centar Palestra – Dvorana Palestra
- Sportsko-rekreativni centar Veli Jože
- Kuglana Dom obrtnika Poreč.

Porečka igrališta za rukomet i košarku u sportskim dvoranama pružaju idealne uvjete treniranja, kada vremenske prilike ne dopuštaju igru na otvorenim terenima, a uz to je Poreč postao i popularno odredište profesionalnih biciklista i rekreativaca čije su biciklističke staze bile i dijelom jedne od najvećih biciklističkih utrka – *Giro d'Italia*. Također, Poreč je nezaobilazno mjesto za pripreme profesionalnih sportaša, izvan ljetne sezone.

Zbog svega navedenog Poreč se često naziva i Gradom sporta, a navedenu je titulu zaslužio zbog dugogodišnjeg iskustva u organizaciji natjecanja i turnira, kao i kontinuiranih ulaganja u opremanje sportskih objekata.

U području sporta Grad Poreč-Parenzo financira djelovanje Sportske zajednice Grada Poreča koja, sukladno odredbama Zakona o sportu, provodi aktivnosti na ostvarivanju zajedničkih ciljeva i interesa u sportu.

Prema podacima Sportske zajednice Grada Poreča, na prostoru Grada djeluju 44 sportska kluba u različitim vrstama sporta.

2.4.8. SWOT analiza u segmentu *Društvo*

S SNAGE

- Veliki broj organizacija civilnog društva s programima temeljenima na potrebama zajednice
- Snažna baza volontera u sklopu ustanova i organizacija civilnog društva
- Multikulturalnost i osiguranje vjerskih i nacionalnih sloboda svim manjinskim skupinama
- Kvalitetna institucionalna podrška i skrb o starijim osobama
- Veliki izbor sportskih i društvenih aktivnosti za građane svih dobnih skupina
- Ulaganja u društvene standarde iznad nacionalnog prosjeka

W SLABOSTI

- Nedovoljni financijski izvori za funkcioniranje rada organizacija civilnog društva
- Nedovoljna informiranost građana o potrebama zajednice i mogućnostima uključivanja u rad zajednice
- Nedovoljna prilagodba društvene infrastrukture osobama s invaliditetom

O PRILIKE

- Novo programsko razdoblje koje će donijeti više prilika za sufinanciranje projekata iz EU i drugih izvora
- Aktivnije uključivanje organizacija civilnog društva u planiranje i kreiranje društvenih politika i strategija te provedbu projekata
- Povećanje autonomije donošenja odluka i financiranja projekata na nižim upravljačkim razinama (mjesni odbori) radi usklađenosti s realnim potrebama zajednice

T PRIJETNJE

- Utjecaj globalne zdravstvene i gospodarske krize te drugih poremećaja na razvoj društva
- Neusklađenost obrazovnog sektora s lokalnim potrebama tržišta rada

2.5. Okoliš i komunalna infrastruktura

2.5.1. Komunalna infrastruktura

Na području Grada Poreča-Parenzo sukladno članku 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu obavljaju se komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje i/ili građenje komunalne infrastrukture.

Usluga Poreč d.o.o. Poreč i Odvodnja Poreč d.o.o. Poreč obavljaju komunalne djelatnosti sukladno posebnim propisima kojima se regulira obavljanje pojedine komunalne djelatnosti i odlukama Gradskog vijeća donesenih sukladno tim propisima, a na temelju ugovora koji zaključuje Gradonačelnik na osnovi godišnjeg Programa održavanja komunalne infrastrukture Grada kojim se utvrđuje opseg obavljanja komunalnih poslova.

Dodatno, pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o koncesiji odnosno ugovora o povjeravanju komunalnih poslova mogu obavljati sljedeće komunalne djelatnosti:

pružanje usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama

održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene

komunalni linijski prijevoz putnika

održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima

obavljanje dimnjačarskih poslova

dezinfekcija, dezinfekcija, deratizacija

održavanje nerazvrstanih cesta

održavanje javne rasvjete

Gradsko vijeće svake godine za onu sljedeću donosi Program građenja komunalne infrastrukture, kao i Program održavanja komunalne infrastrukture, koji popisuje predviđena ulaganja i njihove troškove za tu godinu.

2.5.1.1. Nerazvrstane ceste

Odlukom o utvrđivanju jedinstvene baze podataka nerazvrstanih cesta na području Grada Poreča-Parenzo (Službeni glasnik Grada Poreča-Parenzo broj 17/16, 16/18 i 15/20) utvrđena je ukupna duljina nerazvrstanih cesta na području Grada Poreča-Parenzo od 230.108,00 m, a sukladno Programu građenja komunalne infrastrukture za danu godinu, Grad sustavno provodi asfaltiranje nerazvrstanih cesta na svom području.

2.5.1.2. Javna rasvjeta

Grad Poreč-Parenzo kontinuirano ulaže u unaprjeđenje sustava javne rasvjete te je tijekom 2020. i 2021. godine proveo modernizaciju sustava javne rasvjete kojom su na nekim od najfrekventnijih gradskih prometnica te u naseljima postojeće živine svjetiljke, koje su ujedno i najveći potrošači na glavnim pravcima, zamijenjene s ukupno 1.082 novih LED svjetiljka javne rasvjete. Ovaj projekt se provodio prema programu ESIF - Energetska obnova sustava javne rasvjete.

2.5.2. Gospodarenje otpadom

Grad Poreč-Parenzo, putem dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata, opredijelio se za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, kako bi se osiguralo smanjivanje nastajanja otpada, iskorištavanje vrijednih tvari i energije, obrađivanje samo onog otpada koji preostaje nakon svih mjera izbjegavanja i recikliranja te odlaganje minimalnih količina ostatnog otpada.

Gospodarenje otpadom na području Grada Poreča-Parenzo obavlja komunalno poduzeće Usluga Poreč d.o.o. Organiziranim sakupljanjem otpada na području Grada Poreča-Parenzo obuhvaćena su sva kućanstva te gospodarski subjekti.

Svim korisnicima podijeljeni su vlastiti spremnici za sakupljanje miješanog komunalnog otpada označeni posebnim RFID čipom radi prikupljanja podataka o količinama otpada, a usluga predaje selektivnog otpada omogućena je putem zelenih otoka, reciklažnog i mobilnog reciklažnog dvorišta te podzemnih i polupodzemnih spremnika. Za područje Grada Poreča-Parenzo podijeljeni su individualni spremnici za odvojeno sakupljanje otpada, odnosno korisnicima je na kućnom pragu omogućeno odvajanje papira, plastične i staklene ambalaže.

Donošenjem Plana gospodarenje otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine osigurani su uvjeti za nastavak realizacije projekta izgradnje

Županijskog centra za gospodarenje otpadom (ŽCGO) "KAŠTIJUN" i druge infrastrukture za integriranog sustava za gospodarenje otpadom u Istarskoj županiji, a tijekom provedbe projekta ŽCGO Kaštijun u Istarskoj županiji je izgrađeno 6 pretovarnih stanica (Poreč, Labin, Pazin, Buzet, Umag i Rovinj).

Službena odlagališta otpada na području Istarske županije (komunalni i neopasni proizvodni otpad)

1. Košambra (Poreč)
2. Donji Picudo (Umag)
3. Lokva Vidoto (Rovinj)
4. Kaštijun (Pula)
5. Cere (Labin)
6. Jelenčići (Pazin)
7. Griža (Buzet)

2.5.3. Vodoopskrba i odvodnja

Isporučitelj usluga javne vodoopskrbe za područje Grada Poreča je komunalno poduzeće Istarski vodovod d. o. o. Buzet, a voda se crpi iz 3 izvora: Sveti Ivan, Gradole i Bulaž te akumulacijsko jezero Butoniga. Akumulacijsko jezero Butoniga važno je za osiguravanje dugoročne

sigurnosti vodoopskrbe, posebice u sušnim razdobljima, a važno je posebice zbog površinskog porijekla svojih voda.

Postojeći gubici na vodoopskrbnim sustavima u Istri daleko su ispod državnog prosjeka, ali je potrebno dalje raditi na njihovom smanjenju, kao i na priključenju preostalih 1% potrošača.

Usluge isporuke vodnih usluga javne odvodnje na području Grada Poreča-Parenzo obavlja poduzeće Odvodnja Poreč d.o.o.

U procesu je provedbe projekt "Sustav odvodnje s uređajima za pročišćavanje otpadnih voda grada Poreča", koji cilja unaprijediti kompletan sustav odvodnje Poreštine na način da se postojeći kolektori rekonstruiraju i izgrade novi tamo gdje je potrebno priključiti nove korisnike. Također će se podignuti stupanj pročišćavanja otpadne vode koja se ispušta u more za čitav sustav izgradnjom 4 uređaja za pročišćavanje otpadne vode (UPOV-i Lanterna, Poreč – sjever (Saladinka), Poreč – jug, (Mornarica) i Vrsar (Petalon)) te su do kraja 2021. godine pušteni u rad UPOV-i Lanterna, Poreč – sjever i Poreč – jug.

Projekt "Sustav odvodnje s uređajima za pročišćavanje otpadnih voda grada Porečaje" realiziran u razdoblju od 2015. godine

Završena je i izgradnja postrojenja za kompostiranje komunalnog mulja na lokaciji odlagališta komunalnog otpada Košambra, na kojem će se obrađivati 40% mulja i, obradom mulja nastalog na uređajima sa zelenim biootpadom, dobivati kvalitetan proizvod koji se može koristiti u poljoprivredi, parkovima i na drugim zelenim površinama.

U sklopu UPOV Poreč – sjever otvoreno je i postrojenje za solarno sušenje mulja, koje će prihvaćati 60% količine komunalnog mulja nastalog u procesu pročišćavanja otpadne vode na svim uređajima.

Projekt se provodi u gradu Poreču i trima općinama Tar-Vabrigi, Funtani i Vrsaru, a sufinanciran je (74%) sredstvima Europske unije, dok su razliku preuzeli resorno Ministarstvo, Hrvatske vode i jedinice lokalne samouprave.

2.5.4. Energetika

Opskrbu plinom područja Grada Poreča-Parenzo provodi Plinara d.o.o. Pula, koja ima koncesiju za obavljanje djelatnosti distribucije i opskrbe plinom na cjelokupnom području Istarske županije, a u vlasništvu je Grada Pule (41%), Istarske županije (10%) i INA – industrija nafte d.d. (49%).

2.5.4.1. Energetski održivi razvoj

Poreč-Parenzo je punopravni član međunarodnog udruženja *Energy Cities* (Energetski gradovi). Ova je organizacija usmjerena na razmjenu informacija i znanja te predlaganje rješenja inovativnog pristupa energetske učinkovitosti, obnovljivim izvorima te održivom razvoju gradova, s ciljem olakšanja i ubrzanja procesa energetske tranzicije europskih gradova s fosilnih na obnovljive izvore.

Poreč-Parenzo je 2012. godine postao potpisnikom **Sporazuma gradonačelnika**, a četiri godine kasnije bio je među prvih šest gradova u RH koji su postali potpisnicima Novog integriranog Sporazuma Gradonačelnika za klimu i energiju.

Kako bi točno definirao viziju razvoja u području ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama u periodu do 2030. godine, Grad Poreča-Parenzo izradio je Akcijski plan energetske i klimatske održivosti razvoja Grada Poreča-Parenzo za period do 2030. godine i Strategiju prilagodbe klimatskim promjenama Grada Poreča-Parenzo za period do 2030. godine.

Glavni ciljevi izrade i provedbe Akcijskog plana su:

- smanjiti emisiju CO₂ provedbom mjera energetske učinkovitosti, korištenjem obnovljivih izvora energije, upravljanjem potrošnjom, edukacijom i drugim mjerama;
- u što većoj mjeri pridonijeti sigurnosti i diversifikaciji energetske opskrbe grada ili općine;
- smanjiti energetske potrošnje u sektorima zgradarstva, prometa i javne rasvjete;
- povećati udio energije proizvedene iz obnovljivih izvora;
- omogućiti transformaciju urbanih u ekološki održiva područja.

Sukladno omjerima potrošnje pojedinih podsektora u kontrolnoj, 2017. godini, stambeni je sektor trošio 25,79% ukupne energije, komercijalni i uslužni sektor 72,54% ukupne energije, dok se 1,67% energije odnosilo na potrošnju energije zgrada u javnom sektoru. Navedeni podaci ukazuju na činjenicu da su za potrošnju energije u sektoru zgradarstva Grada Poreča-Parenzo najvećim dijelom odgovorne zgrade (objekti) komercijalnog i

uslužnog podsektora, nakon čega slijedi podsektor stambenih zgrada (objekata) te zgrade (objekti) u vlasništvu javnog sektora.

U sklopu konferencije Pametni gradovi u Republici Hrvatskoj, dvije godine zaredom, 2017. i 2018. godine, **Poreč-Parenzo je dobitnik nagrade Pametni Grad i to u kategoriji energetike i okoliša**. Poreč-Parenzo svoju budućnost vidi kao "Pametani Grad" kako u području zgradarstva, javne rasvjete i prometa, tako i u svim ostalim segmentima, s posebnim naglaskom na provedbu mjera i projekata u području ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama, a s ciljem osiguranja održivog razvoja grada te postizanja ciljeva Europske energetske politike.

2.5.5. Održivi izvori energije

Grad Poreč-Parenzo provodi projekt „Sunčane elektrane Grada Poreča“, kroz koji na krovove škola, vrtića, sportskih dvorana i društvenih domova na području Grada postavlja solarne elektrane te solarne sustave toplinskih kolektora. Uz solarne panele, Grad Poreč-Parenzo ima i stanice za punjenje električnih automobila. Prva je otvorena još 2015. godine, a sve su besplatne za korištenje, baš kao i gradski parking za e-vozila. Vozni park Grada također uključuje vozila na električni pogon te je Poreč-Parenzo prvi grad u Hrvatskoj koji je nabavio električni mini bus.

U suradnji s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost tijekom 2014. i 2015. godine Grad Poreč-Parenzo proveo je program povećanja energetske učinkovitosti i program ugradnje obnovljivih izvora energije u obiteljskim kućama na području Grada, kojim je bilo obuhvaćeno ukupno 28 objekata.

2.5.6. Zaštita okoliša

Poreč-Parenzo je grad s tradicijom čuvanja okoliša i zelenog priobalnog pojasa te grad s najvećim brojem uređenih gradskih dječjih igrališta u odnosu na broj stanovnika. U sferi zaštite okoliša ističe se projekt Zdravi grad Poreč, koji je uz promociju zdravlja, usmjeren i programima iz oblasti ekologije, očuvanju prirode, unapređenju zdravlja okoliša u kojemu ljudi žive i rade, uređenju životnog prostora, suživotu ljudi i životinja odnosno održivom i uravnoteženom razvoju bez ozbiljnih rizika za zdravlje ljudi.

Na području Grada nalazi se zaštićeno područje sukladno Zakonu o zaštiti prirode, a radi se o spomeniku parkovne arhitekture Poreč – skupina stabala – aleja piramidalnih čempresa na groblju u Poreču te grupa cedrova, divljeg kestena i pinija na ulazu na groblje u Poreču. Na teritoriju Grada se nalaze i 2 područja ekološke mreže – Područje očuvanja značajnog za ptice (POP) HRI000032 AKVATORIJ ZAPADNE ISTRE i Područje očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR3000003 VRSARSKI OTOCI.

2.5.7. SWOT analiza u segmentu *Okoliš i komunalna infrastruktura*

S SNAGE	W SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Razvijeni planovi i strateški dokumenti vezani uz energetska održivost i očuvanje okoliša • Razvijena komunalna infrastruktura (kanalizacija, vodovod, odvodnja, ceste) • Usmjerenost na cjeloviti sustav gospodarenja otpadom • Veliki broj realiziranih i aktivnih projekata vezanih uz gospodarenje otpadom, okoliš i ekološka pitanja • Očuvanost prirodnih resursa i poticanje izgradnje zelene infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak strategije budućeg razvoja prometa u mirovanju • Nedostatak javnog gradskog prijevoza • Nedovoljno razvijena svijest o odvojenom prikupljanju otpada i gospodarenju otpadom • Neadekvatna infrastruktura za biciklistički promet • Nedovoljan broj pješačkih zona u strogom centru grada
O PRILIKE	T PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Financiranje relevantnih projekata vezanih uz gospodarenje otpadom i održivi razvoj iz EU fondova • Veliki potencijal za korištenje obnovljivih izvora energije s naglaskom na energiju Sunca • Inovativni modeli organizacije javnog gradskog prijevoza • Poticanje elektro-mobilnosti i korištenja održivih i ekološki prihvatljivih prijevoznih sredstava	<ul style="list-style-type: none"> • Ekološko onečišćenje uzrokovano vanjskim djelovanjem i rastom broja posjetitelja • Poplave uzrokovane obilnim oborinama kao rezultat klimatskih promjena • Česte izmjene i nedosljednost zakonske regulative

2.6. Upravljanje gradom

2.6.1. Poslovni procesi i digitalizacija rada Gradske uprave

Poslovni procesi i specifična pravila vezana uz provedbu istih, definirani su na razini Grada Poreča-Parenzo internim pravilnicima, procedurama i uputama, koje su usklađene sa relevantnim zakonskim propisima. Procedure i pravilnici se donose na razini pojedinih Upravnih odjela, Odsjeka ili na razini cijele Gradske uprave.

Posljednjih godina Grad Poreč-Parenzo intenzivno radi i ulaže u digitalizaciju rada Gradske uprave, između ostalog i kroz provedbu **projekta E-uprava** čiji cilj je u potpunosti ukloniti potrebu za papirologiju i čekanja u redu za pristupanje uslugama u domeni Gradske uprave.

Uz to, Grad na svojim internetskim stranicama omogućava korisnicima korištenje e-formulara za određene usluge i zahtjeve, kao što su pomoći za socijalno ugrožene, naknade za novorođenčad, zahtjevi za korištenje gradskih površina i sl.

Također, dio informacija vezanih uz rad Gradske uprave, sa naglaskom na proračun i analizu istog je dostupan putem on-line platforme **Opencity.hr**, koja uz podatke vezane uz proračun korisnicima nudi pristup i drugim statističkim podacima vezanim uz gospodarstvo, turizam, stanovništvo i druga relevantna područja.

2.6.2. Gradske ustanove i trgovačka društva u vlasništvu Grada

Proces upravljanja gradom obuhvaća i upravljanje te zajedničke aktivnosti Grada i trgovačkih društava te ustanova koja su u vlasništvu Grada Poreča-

Parenzo, a koje aktivno sudjeluju u ključnim aspektima upravljanja te održavanja Grada.

Trgovačka društva u vlasništvu Grada Poreča-Parenzo su:

- Usluga Poreč d.o.o.
- Parentium d.o.o.
- Dom Poreč d.o.o.
- Stan d.o.o.
- Odvodnja Poreč d.o.o.
- Poduzetnički inkubator Poreč d.o.o.

2.6.3. Gradske financije i proračun

Proračun Grada Poreča-Parenzo predstavlja temeljni financijski dokument u kojem su iskazani svi planirani godišnji prihodi i primici te svi rashodi i izdaci Grada za fiskalnu godinu koja počinje 01. siječnja, a završava 31. prosinca svake kalendarske godine.

Proračun donosi Gradsko vijeće, a za njegovo izvršenje odgovorni su gradonačelnik i Upravni odjeli Grada.

Prihodi i primici proračuna planirani su temeljem Uputa Ministarstva financija za izradu proračuna JLP(R)S te temeljem procjene ostvarenja prihoda. U strukturi prihoda značajan udio imaju i prihodi od pomoći iz državnog proračuna, koji se odnose na sredstva primljena temeljem prijenosa EU sredstava. Navedeni prihodi su značajni iz razloga što Grad Poreč-Parenzo ima pripremljene projekte koji će se kandidirati na natječaje za sufinanciranje iz raspoloživih nacionalnih i EU sredstava.

2.6.4. Koncept pametnog grada

Pametni gradovi predstavljaju koncept koji je sve aktualniji u svijetu te kojem sve veći broj gradova teži. Koncept pametnog grada, između ostaloga, definira i Europska komisija te navodi kako pametne gradove (eng. smart city) predstavljaju gradovi s vizijom urbanog razvoja u kojem se koristi digitalna i komunikacijska tehnologija te internet stvari (eng. Internet of Things – IoT), kako bi se što bolje zadovoljile potrebe građana i unaprijedila učinkovitost gradskih usluga.

Grad Poreč-Parenzo je posljednjih godina kontinuirano kandidat za izbor najboljeg Grada u kategoriji Smart i Eco city-ja, odnosno, nagrada koje su namijenjene gradskoj upravi s najprestižnijim pokazateljima u razvoju pametnih tehnologija u pružanju usluga građanima i organizaciji rada gradskih službi te gradovima s najboljim rezultatima u gospodarenju otpadom, uporabi energije iz obnovljivih izvora i drugim zelenim rješenjima. Grad Poreč-Parenzo u sve svoje projekte nastoji uključiti elemente smart-city koncepta, kao i implementirati i iskoristiti pozitivna iskustva iz prethodnih projekata.

2.6.5. Kapaciteti za planiranje i provedbu programa i projekata

Planiranje i provedba programa i projekata u nadležnosti je Upravnog odjela za gospodarstvo i EU fondove, odnosno njegovog Odsjeka za EU fondove i razvojne projekte.

Uz spomenuti Upravni odjel, tj. njegov Odsjek, prilikom izrade, planiranja i/ili provedbe pojedinih projekata uključuju se po potrebi i drugi Odjeli koji svojom specifičnom stručnošću i iskustvom doprinose kvalitetnoj izradi i provedbi programa i projekata.

Također, gradske ustanove i trgovačka društva u vlasništvu Grada Poreča-Parenzo posjeduju značajne kapacitete za planiranje, izradu i provedbu programa i projekata te redovito surađuju sa gradskim odjelima na spomenutim aktivnostima.

2.6.6. SWOT analiza u segmentu *Upravljanje gradom*

S SNAGE	W SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Visoka razina apsorpcije dostupnih EU sredstava zahvaljujući adekvatnim financijskim i stručnim kapacitetima za prijavu i provedbu projekata • Stručnost gradske uprave, gradskih ustanova i gradskih trgovačkih društva • Fokus na ostvarivanje nadstandarda u svim područjima upravljanja • Proaktivnost i otvorenost gradske uprave • Adekvatno prostorno planiranje	<ul style="list-style-type: none"> • Nedovršen proces digitalizacije usluga gradske uprave • Vođenje registra gradske imovine putem više različitih evidencija • Povećanje opsega poslova uvjetovano zakonskim propisima više razine, koje dovodi do nedostatka radne snage
O PRILIKE	T PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Dostupnost novih kanala komunikacije s građanima i drugim interesnim skupinama • Trend većeg uključivanja interesnih skupina i organizacija u planiranje i donošenje odluka na lokalnoj razini • Novo programsko razdoblje koje će donijeti više prilika za sufinanciranje projekata iz EU i drugih izvora • Razvoj Smart City platforme	<ul style="list-style-type: none"> • Sporost donošenja akata na državnoj razini koja usporava projekte na lokalnoj razini • Neadekvatna suradnja ključnih dionika na lokalnoj razini koja otežava upravljanje gradom • Negativni efekti gospodarske krize na proračun Grada i mogućnosti financiranja razvojnih projekata • Česte izmjene propisa na nacionalnoj razini

3. Srednjoročne razvojne potrebe i razvojni potencijali Grada Poreča-Parenzo

Analizom snaga, slabosti, prilika i prijetnji (SWOT) ranije prikazanom po područjima analize stanja objektivno su sagledane sve relevantne prednosti i nedostaci u Gradu Poreču-Parenzo te prilike i prijetnje koje mogu utjecati na daljnji razvoj Grada. Važnost SWOT analize je u tome što iz definiranih prednosti, nedostataka i tržišnih prilika te izvanjskih prijetnji **proizlaze mogući smjerovi unapređenja postojećih i razvoja novih projekata i programa**, odnosno definiraju se razvojne potrebe i razvojni potencijali, koji predstavljaju podlogu za identifikaciju prioriteta javne politike u srednjoročnom razdoblju te razradu strateškog okvira.

SWOT analiza rezultat je opsežne analize stanja temeljene na službenim podacima prikupljenim od Grada Poreča-Parenzo, Državnog zavoda za statistiku, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatske gospodarske komore, FINA-e i sličnih institucija, kao i relevantnih dionika na lokalnoj i regionalnoj razini te pomoću informacija i stavova prikupljenih na radionicama za izradu SWOT analize.

Srednjoročna vizija razvoja koja je predstavljena u nastavku proizlazi pak iz analize stanja, uključujući i SWOT analizu, a usklađena je s razvojnim smjerovima na nacionalnoj i EU razini, točnije s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine, Planom razvoja Istarske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine, Sporazumom o partnerstvu, Nacionalnim planom za oporavak i otpornost, Operativnim programom Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027., Operativnim programom Učinkoviti ljudski potencijali 2021. – 2027. i Integriranim teritorijalnim programom te je usklađena s 5 ciljeva kohezijske politike: 1. Pametna, 2. Zelena, 3. Povezana, 4. Solidarna i 5. Europa bliže građanima.

3.1. Identifikacija srednjoročne vizije razvoja

Vizija razvoja je inspirativno viđenje, odnosno deklaracija kojom se definira ono što se želi postići u dugoročnom razdoblju te služi kao jasan vodič za odabir ciljeva i postupaka djelovanja. Grad Poreč-Parenzo je, nastavno na izvršenu analizu stanja te identifikaciju razvojnih potreba i potencijala, definirao sljedeću viziju razvoja:

„Poreč je atraktivna i održiva životna sredina za stanovnike svih dobnih skupina koju karakterizira visok životni standard i mogućnost zapošljavanja, a čije je ishodište razvoja sadržano u sintezi turizma, poljoprivrede, društveno odgovornih sekundarnih djelatnosti te znanosti i kreativnih industrija.“

3.1.1. Prioriteti javnih politika u srednjoročnom razdoblju

Nastavno na identificirane razvojne potrebe i razvojne potencijale Grada Poreča-Parenzo formulirani su razvojni prioriteti i posebni ciljevi te mjere razvoja Grada za razdoblje od 2021. do 2031. godine.

Prioriteti javnih politika za ovo srednjoročno razdoblje birani su imajući u vidu viziju razvoja Grada s jedne te rješavanje ključnih razvojnih potreba s druge strane, kao i temeljem procjene mogućnosti njihova ostvarenja u danom razdoblju, a s obzirom na razinu spremnosti programa i projekata, koja se očituje riješenim imovinsko-pravnim odnosima i stupnjem pripremljenosti projektno-tehničke dokumentacije, zatim s obzirom na potrebna financijska sredstva te dostupne izvore financiranja.

Ciljevi Plana razvoja Grada Poreča-Parenzo usklađeni su s ciljevima važećih akata strateškog planiranja više razine.

Odabranim prioritetima razvoja izravno se podupire ostvarenje vizije razvoja Grada Poreča-Parenzo u budućem srednjoročnom razdoblju, kao i prate razvojni smjerovi te ciljevi definirani u drugim relevantnim strateškim aktima više razine.

U svrhu razvoja Grada Poreča-Parenzo definirana su sljedeća 3 prioriteta razvoja:

1. KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO

2. POZITIVNI DEMOGRAFSKI TRENDOVI I OSIGURAVANJE VISOKE KVALITETE ŽIVOTA

3. ODRŽIV PROSTORNI RAZVOJ I UČINKOVITO UPRAVLJANJE JAVNOM INFRASTRUKTUROM.

KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO

Za razvoj i postizanje visoke razine konkurentnog i inovativnog gospodarstva, ključno je sustavno ulaganje u infrastrukturu koja omogućava razvoj poduzetništva i obrtništva, kao i stvaranje poticajnog poslovnog okruženja uz administrativno rasterećenje te poticanje cjeloživotnog obrazovanja i stjecanja ključnih kompetencija za poduzetništvo.

Tehnološke promjene, pogonjene procesima digitalizacije i informatizacije, zahvaćaju sve gospodarske tokove i mijenjaju društvo na način koji je neusporediv s učincima ranijih tehnoloških revolucija. Razvoj tehnologije direktno utječe na razvoj i pojavu novih, inovativnih načina obavljanja tradicionalnih gospodarskih aktivnosti i stvara nove, donedavno nepostojeće djelatnosti. Time tehnologija postaje najsnažniji pokretač produktivnosti i konkurentnosti u 21. stoljeću.

Kako bi se postigao daljnji razvojni iskorak, Grad Poreč-Parenzo mora se primarno fokusirati na gospodarske grane, djelatnosti i aktivnosti u kojima ima razvijenu snažnu konkurentsku prednost te već postojeće prednosti dodatno osnažiti i osigurati njihovu usklađenost s aktualnim i budućim globalnim trendovima, ali s naglaskom na tranziciju prema klimatskoj neutralnosti i digitalizaciji, odnosno prelazak na zeleno gospodarstvo, koje novo programsko razdoblje EU stavlja u prvi plan.

S obzirom da je Istarska županija jedna od samo dvije hrvatske županije (uz Sisačko-moslavačku) koje imaju pristup sredstvima Fonda za pravednu tranziciju, za očekivati je da će ulaganja u zelenu tranziciju biti u fokusu budućeg razdoblja i da će za njih biti osigurana značajna sredstva. Komisija predlaže da bi Fond za pravednu tranziciju trebao ciljati na produktivne investicije u mala i srednja poduzeća, uključujući i start-upove, koje bi vodile prema diverzifikaciji gospodarstva, zatim na investicije u istraživanje i razvoj, inovacije, u razvoj tehnologija i infrastrukture za dostupnu čistu energiju, na investicije u digitalizaciju, u jačanje kružnog gospodarstva te u doškoloavanje i prekvalifikaciju radnika.

Turizam, kao glavna gospodarska aktivnost i pokretač razvoja drugih aktivnosti i djelatnosti na području Grada, mora predvoditi spomenutu tranziciju i razvijati se u smjeru diverzifikacije ponude sukladno postojećim, ali i nadolazećim trendovima i razvojnim smjerovima. Naglasak u ovom procesu mora biti stavljen na smanjivanje sezonalnosti turističke ponude, razvoj selektivnih oblika turizma te postizanje konkurentnosti na globalnom tržištu kroz cijelu godinu, kao i cjeloživotno obrazovanje turističkih kadrova kako bi se postigla visoka kvaliteta usluge.

Dodatno, kroz fokus na visokotehnološko gospodarstvo i posebice IT industriju, ponajprije kroz daljnji razvoj potrebnih infrastrukturnih, ali i administrativnih uvjeta za razvoj IT industrije, Grad Poreč-Parenzo može u narednom srednjoročnom razdoblju značajno profitirati od spomenutih

procesa digitalizacije i informatizacije, koji obilježavaju četvrtu industrijsku revoluciju. Potrebno je u idućih 10 godina iskoristiti značajna sredstva iz EU fondova koja će biti dostupna upravo u ovim područjima, kako bi se potaknuo razvoj i rast visokotehnoloških i IT poslovnih subjekata na području Grada.

POZITIVNI DEMOGRAFSKI TRENDOVI I OSIGURAVANJE VISOKE KVALITETE ŽIVOTA

Grad Poreč-Parenzo jedan je od predvodnika među gradovima u Republici Hrvatskoj u segmentu ostvarivanja nad-standarda u područjima zdravstvenih i socijalnih usluga, stoga bi jedan od prioriteta u nadolazećem srednjoročnom razdoblju trebao biti održavanje i dodatno ulaganje u osiguranje tih nad-standarda uz razvoj i unaprjeđenje onih područja u kojima nad-standardi nisu ostvareni.

Kako bi odgovorio na rastuću potražnju za socijalnim i zdravstvenim uslugama kao logičnu posljedicu starenja stanovništva, Grad Poreč-Parenzo mora nastaviti ulagati u javne usluge, ali i u sadržaje koji podižu kvalitetu života njegovih građana i potiču ih da osnuju obitelj i ostanu živjeti na području grada. U tom je kontekstu posebice važno osigurati dostupno i priuštivo stanovanje, odnosno nastaviti ulagati u daljnji razvoj organizirane stanogradnje kao jednog od načina za poticanje ostanka mladih i obitelji u gradu.

Nadalje, kako bi se utjecalo na trendove smanjenja interesa za srednjoškolskim obrazovanjem u školama na području grada i ostajanje studenata s porečkog područja u gradovima njihovog studiranja, potrebno je ulagati u razvoj i dostupnost obrazovnih institucija na području grada, s naglaskom na praćenje trenutnih i budućih potreba tržišta, posebice u kontekstu planiranog gospodarskog razvoja grada.

Na kvalitetu života građana uvelike utječe dostupnost infrastrukture i sadržaja za rekreaciju i provođenje slobodnog vremena, stoga bi Grad u budućem razdoblju trebao ulagati u dostupnu i razvijenu sportsku

infrastrukturu za građane, amaterske i profesionalne sportaše, kao i u uređenje prostora za boravak građana na otvorenome uz sve potrebne sadržaje. Daljnji razvoj infrastrukture posebice je bitan u kontekstu projiciranog povećanja broja stanovnika Grada Poreča-Parenzo u idućih 10 godina koji će, zajedno s očekivanim povećanjem broja turista na godišnjoj razini, staviti veće zahtjeve na kapacitete i kvalitetu društvene infrastrukture i aktivnosti koje podrazumijevaju društveno sudjelovanje.

ODRŽIV PROSTORNI RAZVOJ I UČINKOVITO UPRAVLJANJE JAVNOM INFRASTRUKTUROM

Grad Poreč-Parenzo kontinuirano provodi procese prostornog planiranja na način da usklađuje planska rješenja s novonastalim potrebama, novim tehnologijama i smjerovima razvoja iz strateških dokumenata više razine. Budući smjerovi prostornog razvitka uključuju daljnji razvoj prometnog sustava, jačanje javnih funkcija i društvenih djelatnosti, kao i namjena koje su usmjerene razvoju gospodarstva, a osim toga značajnije mjesto u razvoju dobiva kontinentalni dio Poreča.

Kako bi se osigurala visoka kvaliteta života građana, potrebno je osigurati visoku kvalitetu javne infrastrukture te dostatnost komunalnih i ostalih djelatnosti od općeg interesa, uz održavanje prihvatljivih cijena za građane. Pri planiranju daljnjeg razvoja infrastrukture nužno je naglasak staviti na visokotehnološka rješenja koja štede resurse, automatiziraju upravljanje infrastrukturom, a ne proizvode štetne učinke na okoliš.

Sustav javnog gradskog prijevoza na području Grada Poreča-Parenzo u svojim je začetcima te se u prvoj fazi uvode dvije linije autobusa u okviru pilot projekta kako bi se unaprijedila prometna povezanost okolnih naselja sa središtem grada i smanjio broj osobnih automobila u gradu i zaleđu. Ovime će se smanjiti i potrebe za parkirnim mjestima u centru grada, naročito u vrijeme turističke sezone kada postoji veliki pritisak na gradska parkirališta.

Daljnji razvoj prometne infrastrukture treba ići u smjeru pametnog, zelenog i integriranog prometa koji prati EU trendove, a utemeljen je na realnim potrebama građana i posjetitelja ovog grada, s izrađenom analizom troškova i koristi kao podlogom za buduće investicije. Između ostalog, daljnji planovi razvoja cestovne infrastrukture na području Grada Poreča-Parenzo uključuju i proširenje državne ceste DC 302 (Pazin-Poreč), odnosno izgradnju četvertračne ceste Poreč-Bonaci i priključak na Istarski ipson, čime će se značajno unaprijediti kvaliteta prometnog sustava na ovom području.

U skladu sa strateškim dokumentima na EU razini, očekuje se zamah javnih investicija u prometnu i zelenu infrastrukturu i digitalizaciju koje će velikim dijelom biti financirane iz fondova EU, što je potrebno iskoristiti u budućem razdoblju.

Promet trenutno čini četvrtinu emisija stakleničkih plinova na razini EU i ta brojka nastavlja rasti kako raste potražnja, a Europski zeleni plan traži smanjenje ovih emisija za 90% do 2050. godine. Prelazak na održiviji promet znači pružanje jeftinijih, pristupačnijih, zdravijih i čistijih alternativa, a za Grad Poreč-Parenzo to podrazumijeva i nastavak rada na osiguravanju adekvatne pješačko-biciklističke infrastrukture koja će omogućiti sigurnost pješaka i biciklista.

U planiranju daljnjeg razvoja infrastrukture i uređenja prostora naglasak treba staviti i na zelenu infrastrukturu, koja podrazumijeva mrežu prirodnih i poluprirodnih područja te zelenih prostora koja pruža usluge ekosustava, pri čemu se potiče dobrobit ljudi i kvaliteta života. Zelena infrastruktura može pružiti višestruke funkcije i pogodnosti u istom prostornom području - okolišne (npr. očuvanje biološke raznolikosti ili prilagodba klimatskim promjenama), društvene (npr. osiguranje kvalitetne odvodnje ili zelenih površina) i gospodarske (npr. stvaranje radnih mjesta i rast cijena nekretnina). Razlika u odnosu na rješenja sive infrastrukture, koja obično

imaju samo jednu funkciju kao što je odvodnja ili prijevoz, čini zelenu infrastrukturu privlačnom jer ima potencijal za istodobno rješavanje nekoliko problema.

Bitan aspekt održivog korištenja prirodnih resursa jest i edukacija stanovništva o važnosti i principima zaštite okoliša, održivosti resursa, smanjenja količine otpada i sličnim temama, a za takvu vrstu poticanja promjena u ponašanju uglavnom nisu potrebna značajna financijska ulaganja, dok same promjene u ponašanju u kombinaciji s drugim mjerama mogu rezultirati značajnim pozitivnim učincima.

Navedeno vrijedi i za kulturnu baštinu, čije očuvanje i valorizacija mora i dalje biti u fokusu, a posebice u kontekstu obnove i revitalizacije gradske jezgre. Kako bi se osiguralo održivo korištenje kulturne baštine, potrebno je izraditi dugoročni plan upravljanja kulturnom baštinom, koji je posebice važan s obzirom da je Grad Poreč-Parenzo turistička destinacija koja želi diversificirati i ojačati svoju turističku ponudu.

3.1.2. Posebni ciljevi i mjere

Posebni cilj je srednjoročni cilj kojim se ostvaruje određeni razvojni prioritet, kao i poveznica s programom u proračunu Grada Poreča-Parenzo. Posebni ciljevi razrađeni su na način da omogućavaju iskorištavanje identificiranih snaga i prilika Grada, a prevladavaju i zaobilaze identificirane prijetnje i slabosti.

U sklopu strateškog okvira Plana razvoja Grada Poreča-Parenzo za razdoblje od 2021. do 2031. godine, definirano je ukupno 9 posebnih ciljeva, a nastavno na njih i 36 mjera iz kojih proizlazi skup međusobno povezanih aktivnosti i projekata u određenom upravnom području, kojima se izravno ostvaruje posebni cilj, a neizravno se pridonosi ostvarenju prioriteta razvoja.

1. PRIORITET: KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO

POSEBNI CILJ	MJERE
1.1. Razvoj konkurentne, zelene i digitalne industrije	1.1.1. Razvoj poduzetničke infrastrukture 1.1.2. Poticanje ulaganja u istraživanje, tehnološki razvoj i inovacije 1.1.3. Poticanje ulaganja u digitalizaciju poslovnih procesa i prelazak na zeleno gospodarstvo
1.2. Razvoj poduzetništva i obrta	1.2.1. Razvoj društvenog poduzetništva i društveno-odgovornog poslovanja 1.2.2. Poticanje tradicionalnih djelatnosti i obrta 1.2.3. Podrška u internacionalizaciji poslovanja 1.2.4. Razvoj održive poljoprivredne proizvodnje 1.2.5. Osiguravanje administrativnog rasterećenja za djelovanje poslovnih subjekata (e-usluge)
1.3. Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma	1.3.1. Poticanje umrežavanja pružatelja turističke ponude 1.3.2. Poticanje cjeloživotnog obrazovanja i stjecanja kompetencija za rad u turizmu 1.3.3. Poticanje ulaganja u diverzifikaciju turističke ponude 1.3.4. Valorizacija kulturne, povijesne i prirodne baštine u svrhu turizma 1.3.5. Promocija turizma i turističke ponude

2. PRIORITET: POZITIVNI DEMOGRAFSKI TRENDOVI I OSIGURAVANJE VISOKE KVALITETE ŽIVOTA

POSEBNI CILJ	MJERE
2.1. Razvoj odgojno-obrazovnih, zdravstvenih i socijalnih usluga i institucija	2.1.1. Povećanje dostupnosti i razvoj sustava odgoja i obrazovanja 2.1.2. Osiguravanje kvalitetne i dostupne zdravstvene zaštite i zdravstvene skrbi 2.1.3. Unapređenje izvaninstitucionalnih socijalnih usluga, prevencija institucionalizacije i osiguravanje uvjeta za dostojanstveno starenje 2.1.4. Poticanje rada javnih institucija i organizacija za rad s djecom i mladima

2.2. Izgradnja poticajnog okruženja za mlade i obitelj	2.2.1. Provedba mjera demografske i pronatalitetne politike
	2.2.2. Poticanje razvoja civilnog društva
	2.2.3. Razvoj infrastrukture i programa za poticanje zdravlja, zdravih prehrambenih navika i aktivnog života kroz sport
	2.2.4. Razvoj i organiziranje gradskog modela stanogradnje
2.3. Razvoj ljudskih potencijala	2.3.1. Razvoj programa cjeloživotnog obrazovanja i osposobljavanja usklađenih s potrebama tržišta rada
	2.3.2. Jačanje kapaciteta za korištenje sredstava EU i podizanje kapaciteta svih dionika

3. PRIORITET: ODRŽIV PROSTORNI RAZVOJ I UČINKOVITO UPRAVLJANJE JAVNOM INFRASTRUKTUROM

POSEBNI CILJEVI	MJERE
3.1. Razvoj infrastrukture i uređenje prostora	3.1.1. Razvoj i unapređenje komunalne infrastrukture
	3.1.2. Razvoj i unapređenje sustava vodoopskrbe i odvodnje
	3.1.3. Razvoj i unapređenje sustava gospodarenja otpadom
	3.1.4. Razvoj i unapređenje cesta i okolnih površina
	3.1.5. Razvoj sustava pametnog, zelenog i integriranog prometa
	3.1.6. Učinkovito upravljanje prostorom i imovinom
	3.1.7. Povećanje energetske učinkovitosti zgrada
	3.1.8. Digitalizacija upravljanja javnom infrastrukturom i uvođenje pametnih sustava (Smart City)
3.2. Zaštita prirodnih resursa i borba protiv klimatskih promjena	3.2.1. Izgradnja zelene infrastrukture
	3.2.2. Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije u svim segmentima javnog i privatnog djelovanja
	3.2.3. Podizanje svijesti javnosti i zaštita okoliša
3.3. Obnova, zaštita i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine	3.3.1. Zaštita, obnova i revitalizacija prirodne i kulturne baštine
	3.3.2. Očuvanje i promocija materijalne i nematerijalne kulturne baštine

3.1.2.1. Ključni pokazatelji ishoda i ciljane vrijednosti pokazatelja

Za svaki posebni cilj određeni su pokazatelji ishoda, koji predstavljaju kvantitativni i kvalitativni mjerljivi podatak koji omogućuje praćenje, izvješćivanje i vrednovanje uspješnosti u postizanju određenog posebnog cilja.

Tablica u nastavku prikazuje pokazatelje ishoda za svaki od 9 posebnih ciljeva identificiranih unutar strateškog okvira Plana razvoja Grada Poreča-Parenzo za razdoblje od 2021. – 2031. godine. Pokazateljima ishoda postavljena je ciljane vrijednost čije će ostvarenje pokazati uspješnost provedbe ovog akta strateškog planiranja. Pokazatelji ishoda odabrani su iz biblioteke pokazatelja, odnosno registra pokazatelja kojeg uspostavlja i održava Koordinacijsko tijelo u sustavu strateškog planiranja (Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije), a koriste ga tijela zadužena za izradu, provedbu i praćenje provedbe akata strateškog planiranja.

Posebni cilj	Pokazatelj ishoda	Jedinica mjere	Početna vrijednost (2021.)	Ciljana vrijednost (2031.)
1.1. Razvoj konkurentne, zelene i digitalne industrije	<i>Broj poslovnih zona u kojima je izgrađena komunalna infrastruktura</i>	<i>Broj poslovnih zona</i>	3	7
1.2. Razvoj poduzetništva i obrta	<i>Iznos dodijeljenih potpora za razvoj poduzetništva i obrtništva na godišnjoj razini</i>	<i>% povećanja dodijeljenih financijskih sredstava</i>	216.831,18	>25%
1.3. Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma	<i>Dolasci u turističke smještajne objekte</i>	<i>Broj dolazaka</i>	430.644	434.950
	<i>Noćenja u turističkim smještajnim objektima</i>	<i>Broj noćenja</i>	2.609.493	2.635.588
	<i>Prosječni boravak turista (u danima)</i>	<i>Broj dana</i>	6,06	6,12
2.1. Razvoj odgojno-obrazovnih, zdravstvenih i socijalnih usluga i institucija	<i>Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja</i>	<i>Broj ustanova</i>	4	5
	<i>Rashodi za odgojno-obrazovni sustav JLS, po stanovniku</i>	<i>Iznos u HRK</i>	3.756,05 HRK	4.507,00 HRK
	<i>Broj učenika koji se obrazuju za deficitarna zanimanja</i>	<i>Broj učenika</i>	16	34
	<i>Broj domova za starije osobe</i>	<i>Broj ustanova</i>	1	1
	<i>Rashodi za javno zdravstvo JLS, po stanovniku</i>	<i>Iznos u HRK</i>	122,79 HRK	148,00 HRK
	<i>Rashodi za socijalnu zaštitu JLS, po stanovniku</i>	<i>Iznos u HRK</i>	544,09 HRK	653,00 HRK

2.2. Izgradnja poticajnog okruženja za mlade i obitelj	<i>Vitalni indeks (broj živorođenih na 100 umrlih)</i>	<i>Vitalni indeks</i>	84,8	94	
	<i>Iznos raspodijeljene stambene pomoći</i>	<i>Iznos na godišnjoj razini (u HRK)</i>	512.424,27 HRK	615.000,00 HRK	
	<i>Udio udruga koje promiču sport i zdrav način života u ukupnom broju aktivnih udruga</i>	<i>% udruga</i>	35%	40%	
2.3. Razvoj ljudskih potencijala	<i>Broj službenika lokalne samouprave na 1000 stanovnika</i>	<i>Broj osoba</i>	5,4	5,67	
3.1. Razvoj infrastrukture i uređenje prostora	<i>Stupanj recikliranja komunalnog otpada</i>	<i>%</i>	30,2%	60%	
	<i>Duljina ostalih cesta prema kategorijama cesta</i>	<i>Duljina (km) prema kategorijama: asfalt, makadam</i>	Asfalt:	180	220
			Makadam:	40	50
	<i>Instalirana snaga sustava i/ili proizvodnja energije iz OIE</i>	<i>U kWh</i>	100 kW	250 kW	
	<i>Broj objekata u vlasništvu javnog sektora koji su prošli kompletnu ili neki vid energetske obnove i/ili implementaciju sustava OiE</i>	<i>Broj objekata</i>	9	13	
	<i>Broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon</i>	<i>Broj punionica</i>	1	2	
	<i>Kućanstva sa širokopojasnim pristupom</i>	<i>% kućanstava</i>	0	100%	
3.2. Zaštita prirodnih resursa i borba protiv klimatskih promjena	<i>Emisija CO₂ (kt)</i>	<i>t CO₂</i>	109.339,32 t CO ₂	65.592,87 t CO ₂	
	<i>Emisija CO₂ (metričke tone po stanovniku)</i>	<i>t CO₂/stanovnik</i>	6,58 t CO ₂ /stan	3,95 t CO ₂ /stan	
3.3. Obnova, zaštita i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine	<i>Broj revitaliziranih objekata kulturne baštine</i>	<i>Broj objekata</i>	23	32	

4. Akcijski plan provedbe projekata

Tijekom izrade ovog akta strateškog planiranja, kroz suradnju šireg kruga uključenih dionika, kao i temeljem dosadašnjih planova ulaganja na području Grada Poreča-Parenzo, identificirani su razvojni projekti koji imaju potencijal ostvarenja u budućem razdoblju i snažan pozitivni utjecaj na razvoj Grada.

Prioritetne mjere i aktivnosti za postizanje posebnih ciljeva ovog plana razvoja detaljno su definirane u **Provedbenom programu grada Poreča-Parenzo, koji je kratkoročni akt strateškog planiranja koji se izrađuje na temelju Plana razvoja.**

Provedbeni program vezan je za mandat gradonačelnika i izrađuje se jednom za cijelo mandatno razdoblje, uz ažuriranja na godišnjoj razini ili prema utvrđenoj potrebi. Provedbeni program sadržava mjere za provedbu posebnih ciljeva definiranih u ovom dokumentu, a obuhvaća cijeli proračun Grada Poreča-Parenzo jasno povezan sa svim tekućim i kapitalnim izdacima potrebnim za provedbu posebnih ciljeva.

Provedbeni program, kao akcijski plan provedbe Plana razvoja Grada Poreča-Parenzo za kratkoročno razdoblje, objavljen je na web stranici Grada.

5. Usklađenost sa strateškim dokumentima višeg reda te dokumentima prostornog uređenja

Kako bi se zacrtani plan razvoja Grada Poreča-Parenzo uistinu i ostvario te kako bi se postigli zacrtani pokazatelji njegova uspjeha, potrebno je višerazinsko i komplementarno djelovanje, ne samo na razini dionika već i na razini drugih strateških akata, programa, inicijativa i slično. Za strateško planiranje na bilo kojoj razini potrebno je sustavno i dugoročno planirati te

uskладiti različite dokumente i osigurati da su akti strateškog planiranja niže razine usklađeni s aktima strateškog planiranja više ili jednake hijerarhijske razine i doprinose ostvarenju njihovih ciljeva, što je i navedeno u Zakonu o sustavu strateškog planiranja.

Analizirajući smjerove razvoja i posebne ciljeve razvoja Grada Poreča-Parenzo može se zaključiti da su usklađeni s pet ciljeva nove regionalne i kohezijske politike Europske Unije za razdoblje 2021. – 2027. godine:

Uz ciljeve kohezijske politike, važno je naglasiti i 17 **globalnih ciljeva za održivi razvoj** koji se, uz partnerstvo i mir, temelje na tri osnovne dimenzije održivog razvoja: društvo, okoliš i gospodarstvo. Pri izradi ovog Plana razvoja ciljevi odnosno mjere razvoja definirani su kako bi doprinosili ostvarenju ovih ciljeva i podupirali holistički i održivi razvoj Grada Poreča-Parenzo.

Najvažniji strateški dokument na nacionalnoj razini jest **Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine** (NRS), koja je krovni dokument i sveobuhvatni akt strateškog planiranja kojim se dugoročno usmjerava razvoj društva i gospodarstva u svim važnim pitanjima za Hrvatsku. NRS je temelj za planiranje proračuna i programiranje sredstava iz fondova EU i drugih međunarodnih izvora (su)financiranja u razdoblju nakon 2020.

godine, kao i osnova za izradu svih strateških akata niže razine, odnosno višesektorskih i sektorskih strategija, nacionalnih planova, planova razvoja jedinica lokalne i regionalne samouprave, programa Vlade Republike Hrvatske i drugih.

NRS definira četiri razvojna smjera Republike Hrvatske do 2030. godine, a oni su: 1. Održivo gospodarstvo i društvo; 2. Jačanje otpornosti na krize; 3. Zelena i digitalna tranzicija te 4. Ravnomjeran regionalni razvoj, s naglaskom na ulaganja u ljude i inovacije. U okviru ova četiri razvojna smjera definirano je ukupno 13 strateških ciljeva koji će doprinijeti ostvarenju vizije Republike Hrvatske 2030. godine. Razvojni smjerovi, odnosno strateški ciljevi NRS služili su kao vodič prilikom izrade strateškog okvira ovog akta strateškog planiranja te je Plan razvoja Grada Poreča-Parenzo usklađen s NRS kao krovnim aktom strateškog planiranja za Republiku Hrvatsku, ali i dalje u fokusu ima specifične potrebe i ciljeve te predstavlja krovni akt strateškog planiranja na razini ovog grada.

Konačno, **Plan razvoja Grada Poreča-Parenzo usklađen je s nacrtom strateškog okvira Plana razvoja Istarske županije za razdoblje 2022. – 2027.**, a provedba ovog Plana razvoja i ostvarenje njegovih ciljeva izravno će doprinijeti ostvarenju ciljeva županijskog Plana razvoja.

6. Okvir za praćenje provedbe i vrednovanje Plana razvoja

Praćenje i izvješćivanje o provedbi akata strateškog planiranja dio je procesa strateškog planiranja, a predstavlja proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima se sustavno prati uspješnost provedbe ciljeva i mjera akata strateškog planiranja. Rokovi i postupci praćenja te izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave propisani su Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i

područne (regionalne) samouprave (NN 6/19). Praćenje i izvještavanje vrši se s ciljem povezivanja politike, programa, prioriteta, mjera i razvojnih projekata te osiguranja transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih sredstava i izvještavanja javnosti o učincima potrošnje javnih sredstava. Kvalitetno praćenje i izvještavanje o provedbi ovog Plana razvoja te korištenje rezultata praćenja i izvještavanja doprinijet će učinkovitom upravljanju njegovom provedbom i kontinuiranom unapređivanju javnih politika.

Za praćenje i izvještavanje o provedbi Plana razvoja Grada Poreča-Parenzo odgovoran je lokalni koordinator kojeg je odredio gradonačelnik za obavljanje i koordinaciju poslova strateškog planiranja na razini Grada. Lokalni koordinator koordinira poslove na razini Grada vezane uz planiranje i provedbu razvojnih projekata te obavlja upis razvojnih projekata u registar projekata. Lokalni koordinator dužan je prikupljati i unositi pokazatelje o provedbi Plana razvoja Grada Poreča-Parenzo u Informacijski sustav za strateško planiranje i upravljanje razvojem. Lokalni koordinator također izvješćuje jednom godišnje (do 31. ožujka tekuće godine) regionalnog koordinatora i Koordinacijsko tijelo o provedbi Plana razvoja Grada Poreča-Parenzo, odnosno o uspješnosti provedbe u usporedbi s unaprijed zadanim ciljnim vrijednostima pokazatelja ishoda.

Grad Poreč-Parenzo podnosi godišnje izvješće o provedbi Plana razvoja Gradskom vijeću, kojim ga izvještava o napretku u provedbi posebnih ciljeva i ostvarenju pokazatelja ishoda definiranih u ovom aktu strateškog planiranja, do 31. ožujka tekuće godine. Izvještavanje o provedbi Plana razvoja podloga je za evaluacijsku analizu, odnosno vrednovanje provedbe Plana razvoja Grada Poreča-Parenzo kroz usporedbu i ocjenu očekivanih i ostvarenih rezultata, ishoda i učinaka njegove provedbe. Načela, kriteriji i standardi provedbe postupka vrednovanja akata strateškog planiranja propisani su Pravilnikom o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/19).